hospitalitygroup

Vraag & aanbod sportaccommodaties in de toekomst gemeente Zwolle

Ontwikkelrichtingen

Creating better places

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Samenvatting inventarisatie
3. Ontwikkelrichtingen
4. Prioritering

Bijlagen

1. Inleiding

1. Inleiding

Doel van het project

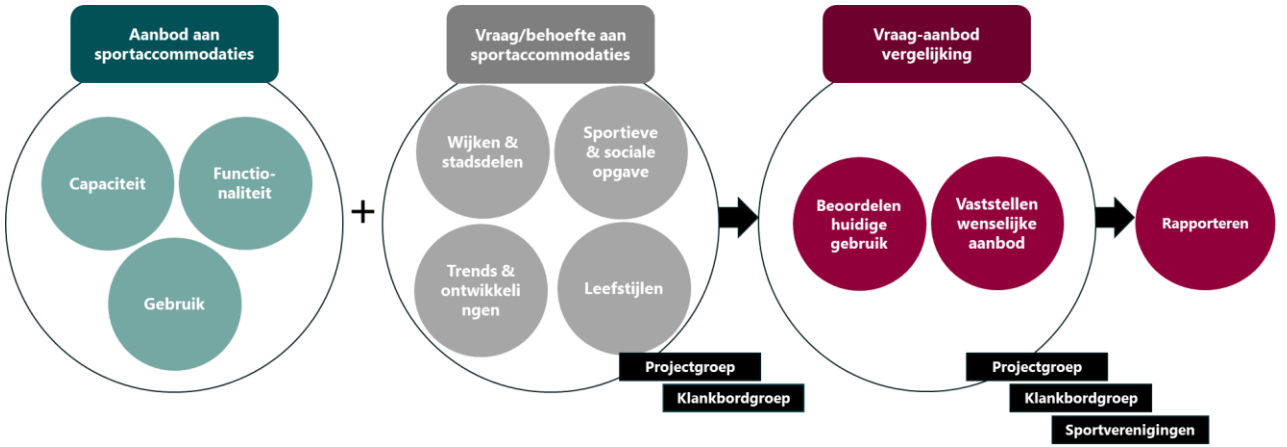
In 2019 werd het Sportaccommodatiebeleid vastgesteld. Halverwege 2024 is gestart met een actualisatie van een deel van dit beleid, met als doel een toekomstbestendig perspectief te schetsen op de vraag en behoefte aan sportaccommodaties tot 2040. Hierbij zijn ontwikkelrichtingen geformuleerd om een duurzaam evenwicht te creëren.

Bij de actualisatie is rekening gehouden met demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, evenals trends op het gebied van sport en bewegen. Daarnaast is het huidige sportaanbod in kaart gebracht op basis van capaciteit, kwaliteit, functionaliteit, tarieven, gebruik en bezetting. Vervolgens is de balans tussen toekomstige vraag en huidig aanbod geanalyseerd, wat heeft geleid tot concrete ontwikkelrichtingen.

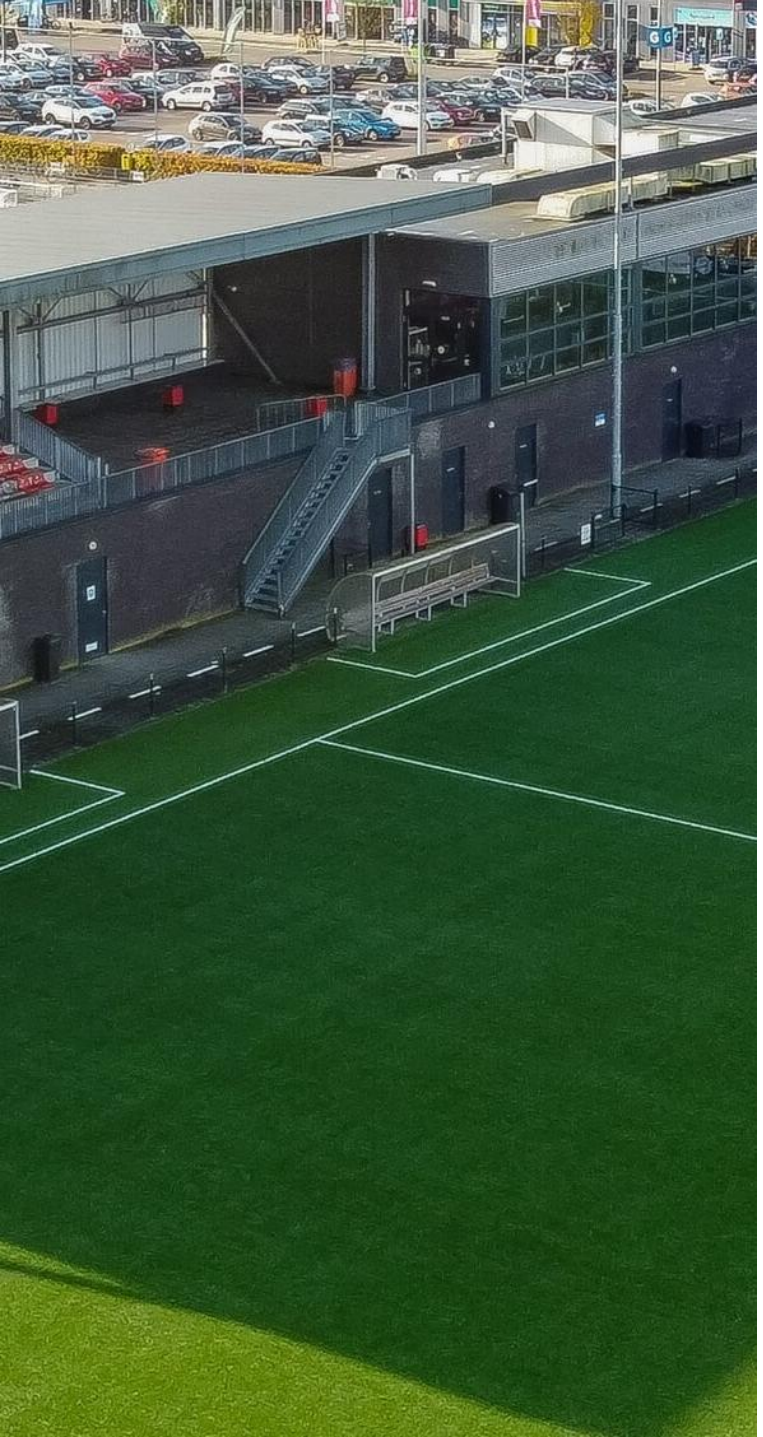
Deze eindnotitie

Het project is gestart met een brede inventarisatiefase. De uitkomsten hiervan zijn gedeeld met zowel de projectgroep (bestaande uit gemeentelijke ambtenaren) als de klankbordgroep (met vertegenwoordigers van sportaccommodatie-exploitanten). Aansluitend heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van mogelijke ontwikkelrichtingen, die vervolgens verder zijn uitgewerkt.

Deze eindnotitie bevat een samenvatting van de inventarisatie en de uitgewerkte ontwikkelrichtingen. Beide onderdelen zijn opnieuw besproken met de project- en klankbordgroep, waarna de notitie op basis van hun input is aangepast. Tot slot zijn de ontwikkelrichtingen op hoofdlijnen voorgelegd aan sportverenigingen. De reacties die daarop zijn ontvangen, zijn opgenomen in de bijlage.

2. Samenvatting inventarisatie

2. Samenvatting inventarisatie

Inleiding

Om een toekomstbestendig perspectief te schetsen op de vraag en behoefte aan sportaccommodaties tot 2040, is een helder en volledig beeld van het sportlandschap in Zwolle nodig. Daarvoor is een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd. Het bestaande aanbod van sportaccommodaties is in kaart gebracht. Dit biedt inzichten in de capaciteit, het gebruik, de spreiding, tarieven, kwaliteit en functionaliteit van de voorzieningen. Daarnaast is onderzocht hoe demografische ontwikkelingen, leefstijlen, maatschappelijke opgaven en trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen de (toekomstige) behoefte aan sportaccommodaties beïnvloeden.

Voor deze analyse zijn gegevens uit het Sportaccommodatiebeleid uit 2019 geactualiseerd en zijn gesprekken gevoerd met belanghebbenden, waaronder exploitanten van sportaccommodaties en gemeentelijke ambtenaren. Dit hoofdstuk biedt een samenvatting van de bevindingen. Enkele aanvullende toelichtingen zijn te vinden in de bijlage.

Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd:

2.1 Het aanbod van sportaccommodaties

2.2 De toekomstige vraag/behoefte aan sportaccommodaties

- De verhouding tussen aanbod en toekomstige vraag/behoefte

In elke paragraaf is een afzonderlijke toelichting gegeven op binnen- en buitensport.

2.1 Het aanbod van sportaccommodaties

2.1 Het aanbod van sportaccommodaties

Inleiding

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van het totale aanbod van sportaccommodaties. Hierbij gaan we, afzonderlijk voor binnen- en buitensportaccommodaties, in op:

- Het aanbod
- Tarieven
- De functionaliteit en de kwaliteit
- Capaciteit, gebruik en bezetting

Onderstaand bevindt zich een conclusie van het aanbod van sportaccommodaties. De onderbouwing volgt op de volgende pagina's. Daarnaast zijn in de bijlagen enkele figuren opgenomen.

Conclusie

De gemeente Zwolle beschikt over een ruim en gevarieerd aanbod van binnen- en buitensportaccommodaties. Samenvattend is een positief beeld ontstaan over het aanbod in termen van capaciteit, functionaliteit en kwaliteit en het gebruik van de accommodaties.

Er zijn enkele aandachtspunten.

- De tarieven zijn, met name bij de binnensport, (te) hoog
- Inventaris in gemeentelijke gymzalen niet toereikend voor bewegingsonderwijs
- Het grote aanbod aan gymzalen maakt het totale aanbod van binnensportaccommodaties beperkt functioneel
- De subsidiering van exploitanten is niet eenduidig en transparant
- Het beheer en de verhuur van binnensportaccommodaties is versnipperd
- Er is een capaciteitstekort van velden bij voetbal

Binnensport

Aanbod

Voorzieningenniveau & beschikbaarheid

Zwolle beschikt over een bovengemiddeld aantal sporthallen, sportzalen en gymzalen. Alleen stadsdeel West scoort lager dan het landelijk gemiddelde. Het aantal gymzalen is opvallend hoog.

Onderwijsinstellingen en exploitanten bepalen zelf wanneer de accommodaties beschikbaar zijn voor verenigingen en andere gebruikers. Enkele accommodaties zijn niet elke avond en in het weekend beschikbaar. De beschikbare capaciteit voor verenigingsgebruik kan hierdoor wisselen, waardoor verenigingen in de toekomst geen garantie hebben op een vaste thuisbasis.

Eigendom, verhuur & subsidiering

Het eigendom van binnensportaccommodaties is verdeeld over de gemeente, verschillende onderwijsinstellingen en (commerciële) exploitanten. De verhuur is hierdoor versnipperd. Elke partij organiseert de eigen verhuur, SportService Zwolle organiseert de verhuur van de gemeentelijke accommodaties. Jaarroosters worden vaak al vroeg in overleg tussen partijen en gebruikers vastgelegd. Hoewel de versnippering op zichzelf geen groot probleem vormt, is het door verschillende roosters en afspraken lastig inzicht te krijgen in de totale bezetting en beschikbaarheid.

De (commerciële) exploitanten ontvangen vanuit de gemeente een financiële bijdrage voor de instandhouding van de accommodaties. In de huidige praktijk lopen inkooptrajecten en verschillende vormen van subsidie regelmatig door elkaar. Dit is historisch zo gegroeid.

Tarieven

Verenigingen geven aan dat zij geconfronteerd worden met de hoge huurtarieven die door de exploitanten worden gehanteerd. Gezien de reeds hoge contributies achten zij een verhoging daarvan ongewenst. Dit creëert een uitdaging voor het waarborgen van de financiële gezondheid van de verenigingen, die zij proberen te compenseren door het organiseren van diverse (sponsor)activiteiten voor aanvullende inkomsten.

In 2023 heeft SportService Zwolle in opdracht van de gemeente Zwolle een benchmark uitgevoerd. De benchmark geeft inzicht in hoe de gemeentelijke tarieven van binnen- en buitensportaccommodaties in Zwolle zich verhouden tot de omliggende gemeenten en hoe de tarieven zich verhouden tot die van andere gemeenten van vergelijkbare omvang. Deze gemeentelijke tarieven worden ook door de commerciële exploitanten gehanteerd. De tarieven in Zwolse binnensportaccommodaties liggen zowel voor het standaard- als het commerciële tarief substantieel hoger dan in referentiegemeenten.

	Zwolle	Referentie-gemeenten
Gymzaal – standaard	€23,58	€14,53
Gymzaal – commercieel	€56,45	€29,45
Sportzaal – standaard	€43,78	€27,99
Sportzaal – commercieel	€104,80	€49,81
Sporthal – standaard	€87,55	€51,54
Sporthal – commercieel	€209,59	€99,31

Functionaliteit en kwaliteit

De sporthallen en sportzalen zijn functioneel voor onderwijs, breedte- en topsport en zijn kwalitatief op orde. Enkele sportaccommodaties, zoals het nieuwe Victorium en de WRZV-hallen zijn van uitstekende kwaliteit. Niet alle accommodaties voldoen aan de eisen voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Het (te) grote aanbod van gymzalen zorgt ervoor dat het totale aanbod aan binnensportaccommodaties beperkt functioneel. Gymzalen zijn onvoldoende functioneel voor modern bewegingsonderwijs en voor medegebruik door verenigingen. Er is vaak geen beheerder aanwezig, gymzalen zijn te laag en te klein, verenigingen hechten waarde aan één centrale sportlocatie om het verenigingsgevoel te versterken en hebben vaak de wens voor een tribune en horecavoorziening.

Door een tijdelijke impasse in de vervanging van afgekeurd materiaal door knelpunten in het inkoopproces, ervaarden buurtsportcoaches een tekort aan benodigd materiaal voor Bewegingsonderwijs, zowel qua hoeveelheid als tijdige vervangingen bij afkeuring. De inrichting en inventaris van gemeentelijke gymzalen zijn gelijk (volgens de KVLO-normen), met uitzondering van specifiek turnmateriaal in enkele gymzalen. De gemeente Zwolle biedt turn- en gymverenigingen geen ondersteuning. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de aanschaf en vervangingen van dit materiaal.

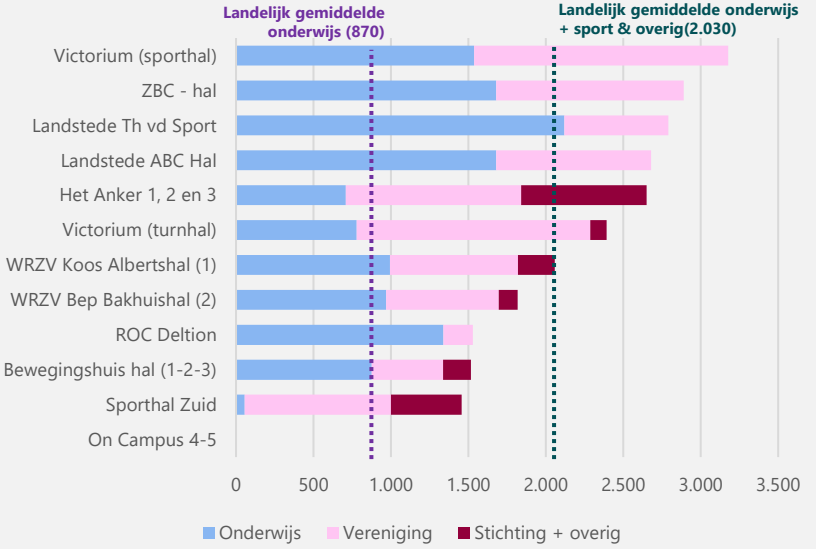
Binnensport

Capaciteit, gebruik en bezetting

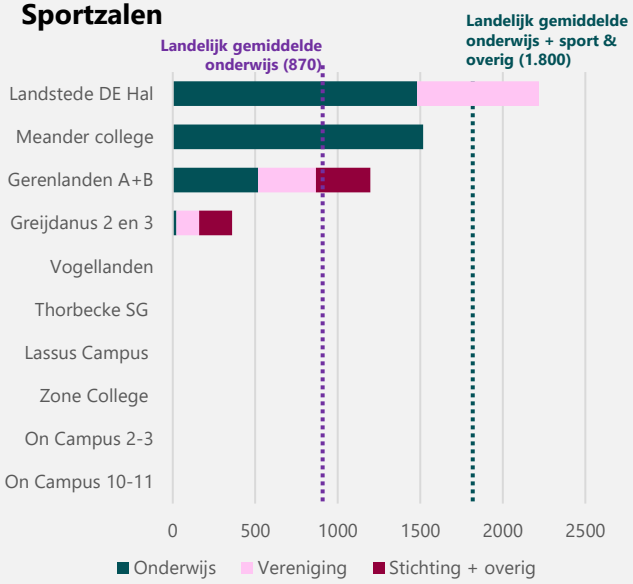
Naast gebruik door onderwijs, sportverenigingen en andere gebruikers, worden er diverse sport- en beweegactiviteiten georganiseerd voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking, SportService Zwolle onderzoekt momenteel de mogelijkheden van sportwijkmanagement om sport en bewegen beter te verbinden met maatschappelijke opgaven in de wijk. Specifiek wordt dit onderzocht voor Het Anker in stadsdeel West, waar zij bekend zijn in het netwerk van maatschappelijke partners. In samenwerking met wijkmanagers en wijkregisseurs wordt bekeken hoe de activiteiten op deze locatie kunnen bijdragen aan de opgaven in de wijk en hoe sport en beweging een grotere rol kunnen spelen in het bevorderen van vitaliteit en sociale cohesie.

De bezettingsgraad varieert per type en locatie: sporthallen zijn over het algemeen goed tot zeer goed bezet, terwijl sportzalen en gymzalen minder intensief worden gebruikt dan het landelijke gemiddelde. In sommige sportzalen en gymzalen lijkt nog ruimte voor intensiever gebruik, mits de faciliteiten aansluiten bij de behoeften van de gebruikers. Daarbij moet echter per accommodatie worden bekeken in hoeverre deze beschikbaar is op de gewenste tijdstippen, aangezien sommige locaties niet elke avond of in het weekend open zijn.

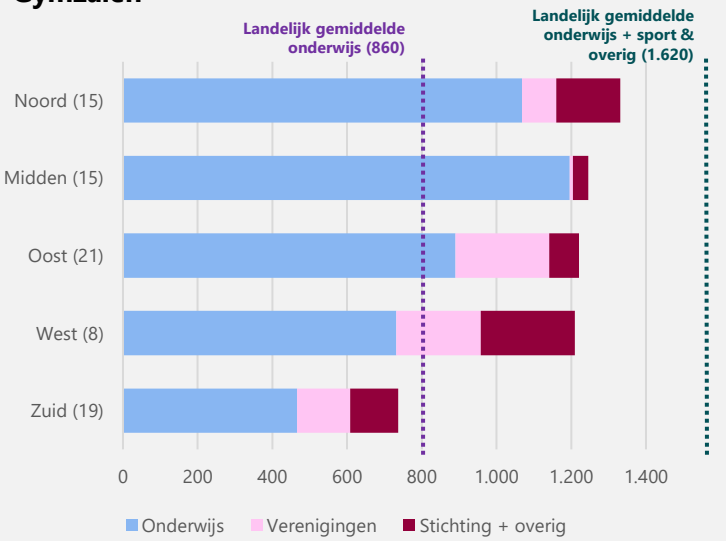
Sporthallen

Sportzalen

Gymzalen

**Van een aantal accommodaties zijn geen bezettingsgegevens beschikbaar. De bezetting van gym- en sportzalen die eigendom zijn van diverse schoolbesturen is niet opgevraagd i.v.m. de bekendheid van deze gegevens bij onderwijshuisvesting. Voor de overige accommodaties is geen inzicht verschaft in de bezettingsgraad.*

Buitensport

Aanbod

In Zwolle is vrijwel het volledige aanbod aan gangbare buitensporten aanwezig. Ook enkele nieuwe sporten zoals 3x3 basketbal en urban sporten (calisthenics park) hebben een plek gekregen. De meest populaire sporten, zoals voetbal en tennis, zijn op meerdere parken vertegenwoordigd, terwijl andere buitensporten op één of enkele locaties worden aangeboden (bijv. wielrennen, honkbal, rugby en atletiek). Daarnaast maken verenigingen gebruik van faciliteiten in de omgeving (bijv. indoor schaatsbaan in Deventer, skeelerbaan in Hattem). Ook onderwijsinstellingen beschikken over buitensportfaciliteiten. Hiermee wordt voorzien in een gevarieerd sportaanbod dat aansluit bij diverse behoeften.

Er zijn enkele landelijke kengetallen beschikbaar. De gemeente Zwolle heeft een vergelijkbaar aantal voetbalvelden als landelijk gemiddeld, waarvan een hoger percentage kunstgrasvelden. Het aantal tennis- en hockeyvelden ligt iets lager dan landelijk gemiddeld.

Tarieven

In 2023 is er eveneens een benchmark uitgevoerd voor de buitensporttarieven voor het huren van velden/banen. De resultaten daarvan zijn als volgt:

- Voetbalvelden: Tarief kunstgrasveld enkel in Enschede hoger; daar staat echter een subsidiebedrag per lid tegenover. In drie van de zes referentiegemeenten ligt het tarief flink lager dan in Zwolle. De tarieven voor een natuurgrasveld liggen dichter bij elkaar.
- Atletiekbaan: Zwolse tarief vergelijkbaar met referentiegemeenten.
- Honk- en softbalveld: Zwolse tarief vergelijkbaar met referentiegemeenten.
- Hockeyveld: Het Zwolse tarief voor het huren van een hockeyveld ligt flink hoger dan in referentiegemeenten, ruim €2.500 hoger dan de eerstvolgende gemeente.
- Korfbalveld: Zwolse tarief vergelijkbaar met referentiegemeenten.

Functionaliteit en kwaliteit

Zwolle beschikt over een vijftal multifunctionele sportparken waar meerdere sporten worden beoefend. De overige sportparken zijn monofunctioneel.

De kwaliteit van enkele sportcomplexen, zoals Be Quick en Het Hoge Laar, is bovengemiddeld. Deze relatief nieuwe complexen hebben een moderne en eigentijdse uitstraling. Er zijn echter ook negatieve uitzonderingen, zoals Sportpark Marslanden. Daarnaast laat de kwaliteit van sommige voetbalvelden te wensen over, waardoor de totale capaciteit niet altijd volledig benut kan worden voor trainingen en wedstrijden.

Capaciteit, gebruik en bezetting

Voor hockey zijn volgens de normen vraag en aanbod in evenwicht. De bezetting van de velden is goed. Ook het aantal tennisbanen is gemeente breed op orde. Dit is gebaseerd op het aantal tennisleden per vereniging. Echter valt geen definitieve conclusie te trekken, gezien niet inzichtelijk is welk deel van de leden deelneemt aan padel en/of tennis. Voor voetbal geldt dat op het niveau van stadsdelen en individuele parken op sommige locaties sprake is van over- en ondercapaciteit. De meeste verenigingen organiseren de wedstrijden enkel op de zaterdagen. Met name in West en Zuid is sprake van capaciteitstekorten op wedstrijddagen (zaterdagen) en ook in stadsdeel Midden worden lichte tekorten ervaren.

Op buitensportcomplexen vinden naast sportactiviteiten ook maatschappelijke activiteiten plaats voor ouderen en mensen met een beperking. Stichting MVO De Siggels, een initiatief van S.V.I., zet de accommodatie in om verbinding, beweging en participatie in Zwolle Zuid te bevorderen en ook bij VV Berkum vinden verschillende maatschappelijke activiteiten plaats. De accommodatie van CSV heeft tijdelijk als buurthuis gefunctioneerd, maar door een tekort aan vrijwilligers en de noodzaak om de focus op de voetbalsport te houden, is deze functie momenteel niet meer beschikbaar. Op Sportpark Marslanden werkt de Stichting samen met SportService Zwolle aan plannen voor de toekomst, waarbij sporten, bewegen, ontmoeten en vitaliteit een centrale rol krijgen. SportService biedt hierbij incidenteel ondersteuning vanuit hun reguliere activiteiten. Er is ruimte om de samenwerking verder uit te breiden en te professionaliseren.

2.2 Vraag/behoefte naar sportaccommodaties

2.2 Vraag/behoefte aan sportaccommodaties

Inleiding

De toekomstige behoefte aan sportaccommodaties in de gemeente Zwolle wordt beïnvloed door demografische ontwikkelingen, veranderende leefstijlen, maatschappelijke opgaven en trends op het gebied van sport en bewegen. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen op elk van deze gebieden nader toegelicht. Onderstaand bevindt zich een conclusie van de vraag/behoefte aan sportaccommodaties. De onderbouwing volgt op de volgende pagina's. Daarnaast zijn in de bijlagen enkele figuren opgenomen.

Conclusie

Samenvattend (zie tabel) verwachten we richting 2040 een lichte stijging in het aantal inwoners dat deelneemt aan de drie grootste buitensporten voetbal, hockey en tennis (*waarbij padel ook als een mogelijkheid wordt meegeteld). Ook het aantal inwoners dat deelneemt aan andere buitensporten zal licht stijgen. Het aantal lidmaatschappen in de binnensport blijft naar verwachting stabiel. Per stadsdeel is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de verwachte toekomstige vraag naar sportaccommodaties.

Naast accommodaties voor traditionele sporten is er vraag naar accommodaties voor bijzondere of nieuwe initiatieven waarbij de gemeente momenteel nog geen rol speelt zoals een wielerbaan en Urban indoor faciliteiten. De gemeente heeft hiervoor nog geen specifiek beleid.

Er is tevens een groeiende behoefte aan een integrale benadering van sport en bewegen als middel om maatschappelijke vraagstukken binnen het sociale domein aan te pakken. Sportaccommodaties kunnen hierin een belangrijke rol spelen door ruimte te bieden aan diverse activiteiten. Dit vraagt om een gebiedsgerichte aanpak, waarbij maatschappelijke partners zoals WijZ, Travers, SportService Zwolle en sportverenigingen gezamenlijk zorg dragen voor de uitvoering. Ook ondernemende sportaanbieders vervullen hierbij een steeds grotere rol.

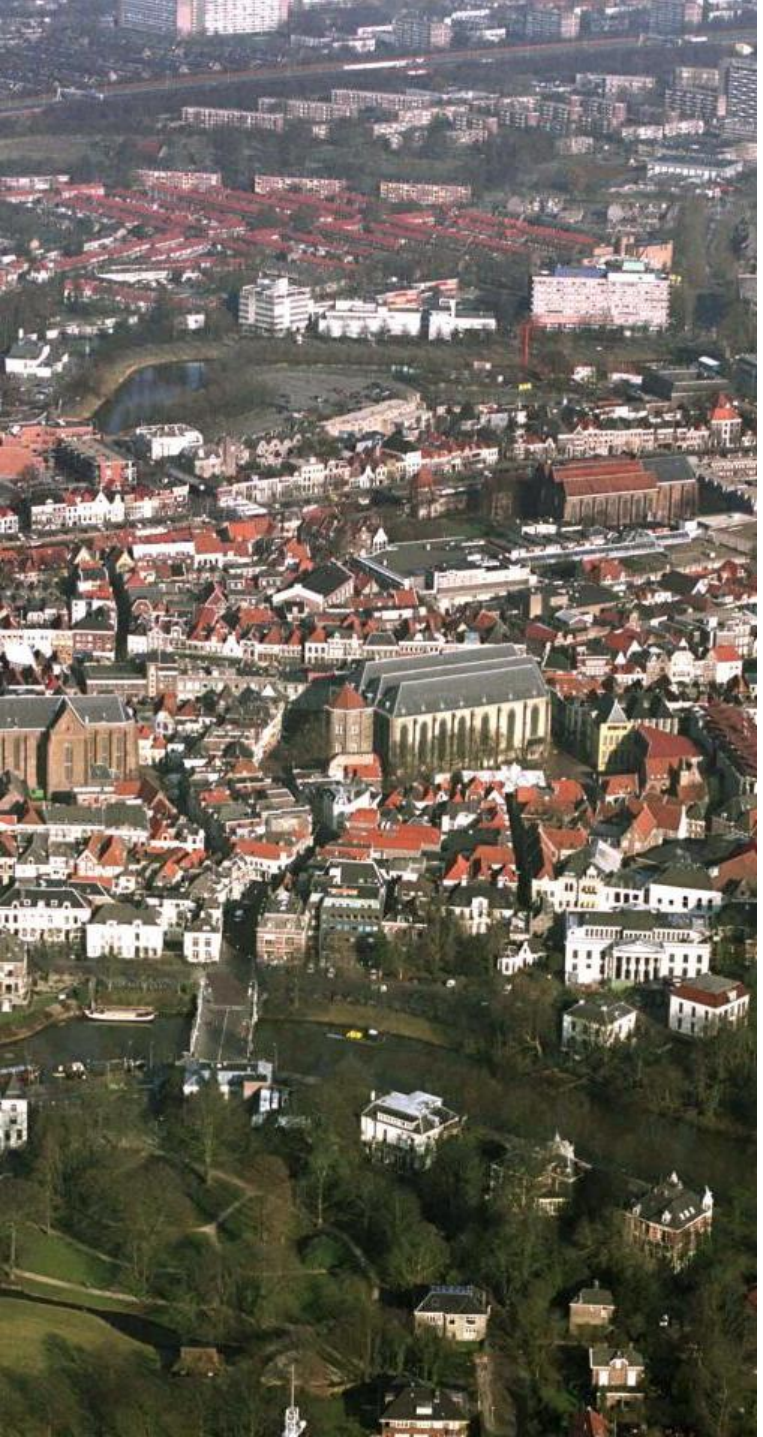
Index 2024=100

Binnensport		Buitensport	
Midden	**2040**		**2040**
Verenigingen en overig	109,2	Voetbal	112,8
Onderwijs	?	Tennis	124,7*
		Hockey	113,3
		Overig	113,6
Oost			
Verenigingen en overig	103,1	Voetbal	106,8
Onderwijs	?	Tennis	118,6*
		Hockey	107,2
		Overig	107,6
West			
Verenigingen en overig	99,3	Voetbal	103,0
Onderwijs	?	Tennis	114,8*
		Hockey	103,4
		Overig	103,8

Index 2024=100

Binnensport		Buitensport	
Noord	**2040**		**2040**
Verenigingen en overig	97,8	Voetbal	101,4
Onderwijs	?	Tennis	113,3*
		Hockey	101,9
		Overig	102,3
Zuid			
Verenigingen en overig	94,2	Voetbal	97,9
Onderwijs	?	Tennis	109,7*
		Hockey	98,3
		Overig	98,7
Totaal			
Verenigingen en overig	**100,4**	**Voetbal**	**104,1**
Onderwijs	**?**	**Tennis**	**116,0***
		Hockey	**104,5**
		Overig	**104,9**

Schatting van het aantal inwoners dat deelneemt aan desbetreffend onderdeel in 2040 ten opzichte van 2024:
>100: verwachte stijging
<100: verwachte daling

Demografische ontwikkelingen

- **Totale inwonersaantal neemt toe, meer vergrijzing:** de bevolkingsprognose geeft aan dat het aantal inwoners tegen 2040 zal toenemen met ongeveer 15.000, wat het totale inwoneraantal op circa 150.000 brengt. De groei zal voornamelijk plaatsvinden in de stadsdelen Midden en Oost. In stadsdeel West wordt tot 2030 een lichte stijging van het aantal inwoners verwacht. Tegelijkertijd zal in de gehele gemeente het aandeel 65-plussers, en in het bijzonder het aantal 75-plussers, substantieel toenemen.
    - De leefstijlen van de bewoners van stadsdeel Midden laten zien dat zij over het algemeen meer individueel georiënteerd zijn. Dit betekent dat zij minder snel deelnemen aan georganiseerde verenigingssporten, maar wel in toenemende mate ongestructureerd sporten en openstaan voor nieuwe sportdisciplines, zoals padel. Dat neemt niet weg dat door het grote aantal extra inwoners nog steeds extra deelname in verenigingssporten te verwachten is.
- In stadsdeel Oost is de verdeling tussen groepsgerichte en individuele oriëntatie evenwichtig, en het is te verwachten dat uit dit stadsdeel relatief meer inwoners zich zullen aansluiten bij een sportvereniging.

Trends & ontwikkelingen sport en bewegen

- **Sportdeelname in Zwolle, sterk boven landelijk gemiddelde:** Zwolle kent een hoge sportdeelname die aanzienlijk boven het landelijk gemiddelde ligt. Dit geldt voor zowel het behalen van de beweegrichtlijnen, het percentage wekelijkse sporters als het totale percentage Zwolse inwoners dat lid is van een sportvereniging. In vergelijking met andere gemeenten van gelijke omvang, scoort Zwolle relatief hoog op het gebied van sport- en beweegdeelname.

- **Daling sportdeelname jeugd bij sportverenigingen:** Hoewel de sportdeelname onder jongeren bij sportverenigingen in Zwolle daalt, volgt deze trend de landelijke ontwikkeling. Dit blijft een aandachtspunt voor de toekomst.

- **Trends landelijke sportdeelname:** Landelijke trends tonen een daling in het percentage lidmaatschappen van binnensportverenigingen. Echter, de daling bij buitensporten is gestabiliseerd. De populariteit van ongeorganiseerd sporten neemt nog steeds toe. In Zwolle ligt de deelname aan fitness en hardlopen aanzienlijk hoger dan het landelijke gemiddelde.

- **Sportaccommodaties, van doel naar middel voor gezondheid:** Sportaccommodaties zijn niet langer enkel plaatsen voor bewegingsonderwijs en verenigingsactiviteiten. De nadruk ligt nu op het bevorderen van gezondheid en welzijn voor alle leeftijden. Essentieel daarbij zijn goede toegankelijkheid, multifunctionele inzetbaarheid en een duurzaam aanbod van accommodaties.

- **Sportcontainers, bewegen in openbare ruimte:** Sportcontainers in de openbare ruimte bieden flexibele en laagdrempelige sportmogelijkheden voor iedereen. Zien bewegen doet bewegen. In de containers liggen kleine sport- en speelmaterialen zoals gewichten, ballen, ladder, boksbal en touwen. Om het meeste uit deze containers te halen, is actieve programmering belangrijk, bijvoorbeeld door buurtsportcoaches of lokale initiatieven.

- **Vernieuwend sportconcept, de beweegbox:** De beweegbox speelt in op de behoeften van nu en morgen, met een innovatieve inrichting die kinderen, sportclubs en scholen helpt om motorische vaardigheden te ontwikkelen en mensen van alle leeftijden stimuleert om in beweging te blijven. Door interactieve toepassingen, beeld, geluid en een multifunctionele vloer zijn er eindeloos veel manieren om te bewegen en fit te blijven.

- **Inzet sportparkmanagers en sportwijkmanagement:** Op basis van het vorige sportaccommodatiebeleid heeft de gemeente middelen beschikbaar gesteld aan SportService Zwolle voor de inzet van sportparkmanagers. Inmiddels is gevraagd om deze functie te integreren in de reguliere werkzaamheden. SportService Zwolle onderzoekt momenteel, te beginnen bij sporthal Het Anker, hoe sportwijkmanagement kan bijdragen aan maatschappelijke opgaven in desbetreffende wijk. Door sport en bewegen in te zetten, wil men samen met maatschappelijke partners en wijkmanagers en wijkregisseurs vanuit de gemeente sportaccommodaties breder benutten voor zowel sportieve als maatschappelijke doeleinden.

- **Nieuwe verzoeken vanuit (nieuwe) sporten:** De sportwereld wordt steeds diverser, met een groeiende populariteit van nieuwe sportvormen zoals padel, boulderen en urban sports. In tegenstelling tot traditionele sporten zijn deze vormen vaak trendgevoeliger, mede doordat zogenoemde early adopters snel overstappen naar andere activiteiten. De gemeente heeft recent verzoeken ontvangen voor ondersteuning bij onder meer de realisatie van indoor urban sportvoorzieningen en de aanleg van een wielerbaan. Deze initiatieven komen voornamelijk voort uit niet-traditionele sportdisciplines, waarvoor de gemeente momenteel geen structurele ondersteuning biedt. Er is nog geen heldere of consistente aanpak voor de beoordeling en behandeling van dit soort verzoeken.

Trends & ontwikkelingen sport en bewegen

- **Ondernemende Sportaanbieders als belangrijke partner op het gebied van sport, gezondheid en bewegen**

  Ondernemende sportaanbieders spelen een steeds belangrijkere rol in het realiseren van gemeentelijke ambities op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. Inmiddels faciliteren deze sportaanbieders een groot deel van alle sportbewegingen, waardoor het een fundamenteel onderdeel van het sportlandschap is geworden. Ze bereiken nieuwe doelgroepen, bieden vernieuwende sportvormen aan en dragen actief bij aan een vitale en actieve leefstijl. Vanuit het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) zijn zij bovendien structureel betrokken bij de uitvoering van het Zwols Sportakkoord. Dit wordt gezien als een positieve ontwikkeling richting meer samenwerking.

  <u>Streven naar een inclusiever sportbeleid en minder ongelijk speelveld</u>

  Ondernemende sportaanbieders ervaren een ongelijk speelveld ten opzichte van sportverenigingen wat vanuit historisch perspectief zeer verklaarbaar is. Er is waardering voor hoe goed in Nederland de (verenigings)sport wordt ondersteund, maar ondertussen is er ook de observatie dat het ongelijk speelveld de sportkeuze van inwoners beïnvloedt. Er is behoefte aan een minder ongelijke benadering, waarbij verschillen erkend mogen blijven bestaan, maar onnodige belemmeringen worden weggenomen. Er is behoefte aan een gemeente die actief meedenkt bij vraagstukken zoals verduurzaming, uitbreidingsplannen en het beter afstemmen van beleid op hun praktijk. De vraag is niet per definitie financiële steun, maar een gelijkwaardige en constructieve dialoog. Zij vragen zich af of de organisatievorm daadwerkelijk zo belangrijk als we samen zoveel mogelijk inwoners aan het sporten willen brengen.

  <u>Aandacht voor betaalbaarheid en toegankelijkheid commercieel sportaanbod</u>

  Doordat ook de kosten bij ondernemende sportaanbieders stijgen (o.a. energie- en huisvestingskosten), zien zij een uitdaging in het betaalbaar houden van het sportaanbod. Hierdoor dreigt de toegankelijkheid voor inwoners af te nemen: sportkeuze wordt dan mede bepaald door prijs in plaats van voorkeur. Dit raakt vooral de doelstelling om sport voor iedereen toegankelijk te houden. Daarnaast betalen ondernemende sportaanbieders, wanneer zij gebruik willen maken van niet-eigen accommodaties in Zwolle, fors hogere (commerciële-)tarieven dan sportverenigingen. Ook hebben ondernemende sportaanbieders geen toegang tot specifieke sportsubsidies en moeten zij zelf oplossingen zoeken voor zaken die bij verenigingen vaak via de gemeente worden opgepakt.

  Ondernemende sportaanbieders vormen een belangrijke schakel in het bevorderen van een gezonde leefstijl in Zwolle. Door in te zetten op een meer gelijkwaardige samenwerking, kunnen gemeente en aanbieders samen bouwen aan een toegankelijk en toekomstbestendig sportklimaat.

Maatschappelijke opgaven

In de gemeente Zwolle is in 2022 het Programma Maatschappelijke voorzieningen ontwikkeld. In dit programma staat een werkwijze die tot doel heeft om strategische opgaven en sectorale ambities te vertalen naar het wenselijke voorzieningenaanbod in de wijken en de ruimtevraag in de toekomst. Uitgangspunt is de verandering van ‘ieder een eigen plek’ (sport, welzijn, cultuur, zorg, onderwijs) naar ‘een plek voor iedereen’.

In het Programma zijn factsheets ontwikkeld, vooral bedoeld als hulpmiddel om de stadsbrede planning en de prioriteitstelling te ondersteunen. Deze factsheets geven per stadsdeel inzicht in verschillende demografische kenmerken, leefstijlen, strategische doelen en sluiten af met een typering van maatschappelijke opgaven. Deze factsheets kunnen ook een basis vormen voor ontwikkelingen in sportaccommodatieaanbod (zowel capaciteit als inhoudelijke programmering).

Sportaccommodaties spelen een belangrijke rol in het bijdragen aan deze maatschappelijke opgaven. De mogelijke inzet van sportaccommodaties per maatschappelijke opgave is in de tabel weergegeven.

Faciliteren	**Vinex/modern life**	**Ontmoeten/vitaliteit**
Breed aanbod aan moderne, duurzame sport- en verenigingsaccommodaties.	Multifunctionele accommodaties voor sport, opvang en jeugdzorg.	Laagdrempelige accommodaties gecombineerd met zorg en welzijn.
Flexibele voorzieningen voor sporten, cultuur, onderwijs en opvang.	Jeugdspecifieke ruimtes met focus op sport en sociaal-emotionele ontwikkeling.	Programma’s zoals seniorensport, valpreventie en yoga.
Nauwe samenwerking met scholen voor sport en bewegen.	Gezinsvriendelijke voorzieningen voor gezamenlijk sporten en ontspannen.	Ontmoetingsplekken voor sociale interactie en activiteiten.
Toepassing van technologie voor reservering en beheer.	Samenwerking met jeugdzorg en scholen voor interventieprogramma’s.	Samenwerking met zorginstellingen voor preventieve gezondheidsprogramma’s.

Samenhang en verbinden	**Activeren/participeren**
Multifunctionele sport- en ontmoetingsruimtes voor gezamenlijke activiteiten (sport, cultuur, buurtinitiatieven).	Betaalbare voorzieningen gericht op inclusiviteit en lage drempels.
Buurtgerichte evenementen (toernooien, schoonmaakacties) die sociale interactie stimuleren.	Gezondheid en welzijn als centrale thema’s met geïntegreerde zorgactiviteiten.
Wijkverbindende programma’s zoals buurtsportcoaches en mentorship voor integratie.	Community centers voor sport, welzijn, vrijwilligerswerk en participatie.
Samenwerking met maatschappelijke organisaties om diversiteit en sociale cohesie te bevorderen.	Samenwerking met buurtorganisaties voor werkervaringsplekken en cursussen.

2.3 Vraag/aanbodanalyse (conclusie)

2.3 Vraag/aanbodanalyse (conclusie)

Inleiding

Vraag en aanbod zijn met elkaar vergeleken om te bepalen in hoeverre het huidige sportaccommodatieaanbod aansluit op de toekomstige behoefte. Op basis daarvan zijn algemene conclusies geformuleerd, evenals specifieke conclusies voor de binnen- en buitensport.

Algemene conclusies

Sport- en beweegdeelname hoog: Zwolle kent een hoge sportdeelname die aanzienlijk boven het landelijk gemiddelde ligt. Dit geldt voor zowel het behalen van de beweegrichtlijnen, het percentage wekelijkse sporters als het totale percentage Zwolse inwoners dat lid is van een sportvereniging.

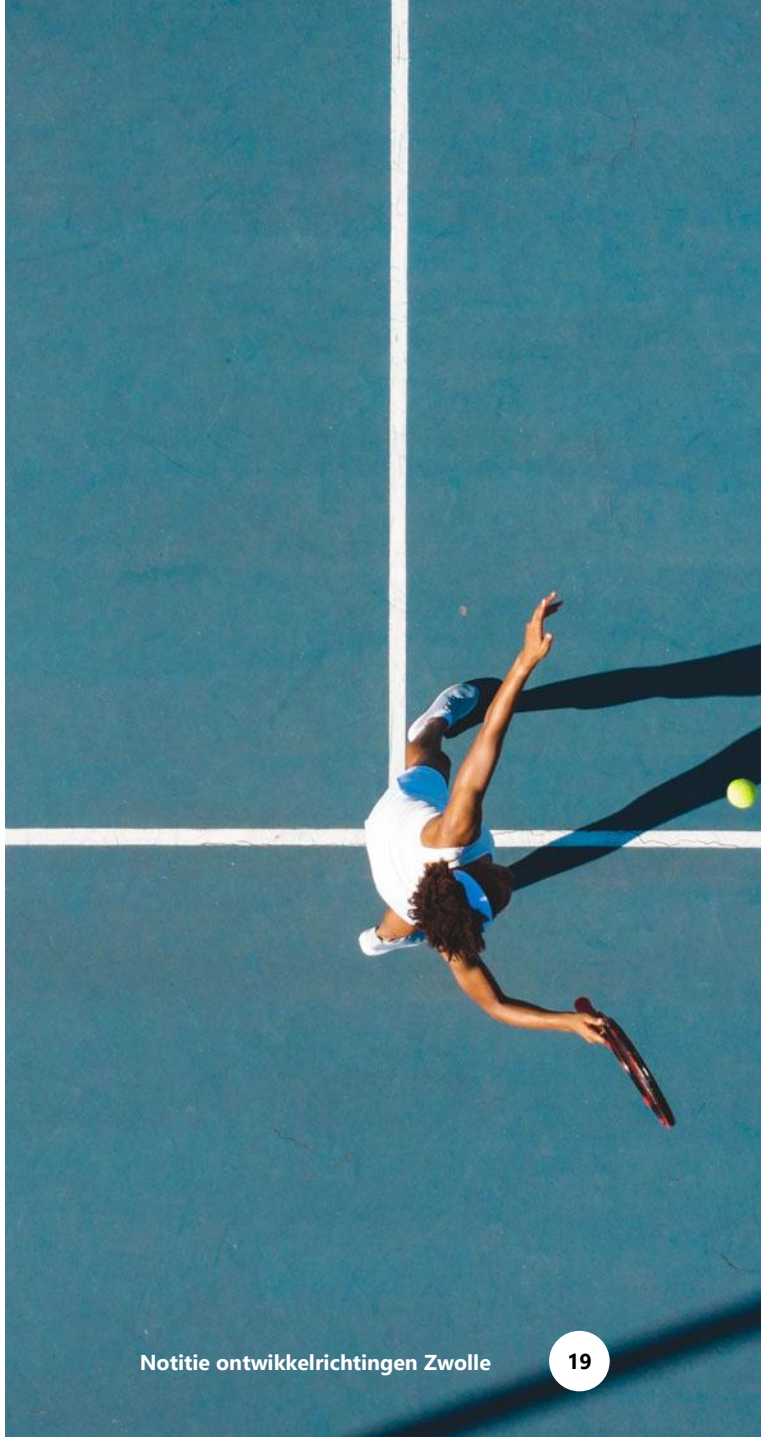
Sportaccommodaties ook voor bredere-maatschappelijke activiteiten: Sportaccommodaties worden ook ingezet voor het organiseren van bredere-maatschappelijke activiteiten. Er worden diverse sport- en beweegactiviteiten georganiseerd voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking. Deze worden voor het merendeel aangeboden door professionele instellingen, maar ook door verenigingen.

Ondernemende sportaanbieders spelen een steeds belangrijkere rol in het gemeentelijke sportbeleid: Ondernemende sportaanbieders bereiken nieuwe doelgroepen, bieden innovatieve sportvormen en dragen bij aan een vitale leefstijl. Vanuit het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) werken zij structureel samen met de gemeente aan het Zwols Sportakkoord. Ze vragen aandacht voor een minder ongelijk speelveld ten opzichte van verenigingen, onder meer op het gebied van tarieven, beleidsafstemming en ondersteuning bij o.a. verduurzaming. Samenwerking met deze aanbieders is cruciaal voor een toegankelijk en toekomstbestendig sportaanbod.

Mogelijkheden om sportaccommodaties gerichter in te zetten voor maatschappelijke opgaven in de wijk: SportService Zwolle onderzoekt momenteel de mogelijkheden van sportwijkmanagement om sport en bewegen beter te verbinden met maatschappelijke vraagstukken in de wijk. Zij starten met sporthal Het Anker in stadsdeel West, waar zij bekend is in het netwerk van maatschappelijke partners. In samenwerking met wijkmanagers en wijkregisseurs wordt onderzocht hoe de activiteiten op deze locatie kunnen bijdragen aan de wijkopgaven en hoe sport en beweging een grotere rol kunnen spelen in het bevorderen van vitaliteit en sociale cohesie.

Er liggen mogelijkheden om deze benadering gebiedsgericht (per stadsdeel of per cluster van wijken met dezelfde maatschappelijke opgaven) uit te breiden naar de gehele gemeente Zwolle, waarbij de aanpak verder kan worden ontwikkeld en toegepast in andere wijken.

Behoefte aan een kader om nieuwe verzoeken al dan niet te ondersteunen: de gemeente ontvangt steeds vaker verzoeken voor sportaccommodaties buiten de traditionele sporten, zoals indoor Urban faciliteiten of een wielerbaan. Momenteel worden deze aanvragen individueel beoordeeld, zonder een vaste werkwijze of beleidskader. Om aanvragen efficiënter en transparanter te behandelen, is het wenselijk een beleidskader te ontwikkelen. Dit biedt duidelijke richtlijnen en zorgt voor een gestructureerde aanpak bij het beoordelen en ondersteunen van deze initiatieven.

Conclusies binnensport

Het is niet duidelijk in hoeverre de huidige binnensportcapaciteit voldoet aan de toekomstige behoeften van het bewegingsonderwijs. Deze gegevens zijn niet gedeeld. Hieronder volgen conclusies met betrekking tot het gebruik door verenigingen en andere gebruikers.

De tabel laat zien in hoeverre het huidige aanbod aansluit op de toekomstige vraag: groen duidt op voldoende capaciteit, oranje wijst op mogelijke knelpunten.

Toereikende zaalcapaciteit voor de toekomst: De totale capaciteit van sporthallen en sportzalen (uitgedrukt in uren) lijkt op gemeentelijk niveau voldoende voor de toekomst, aangezien de vraag van verenigingen en andere gebruikers naar verwachting stabiel blijft. Echter, niet alle capaciteit is daadwerkelijk beschikbaar, doordat onderwijsinstellingen de accommodaties soms niet (kunnen) openstellen voor verenigingsgebruik, vooral in de avonden en weekenden. Daarnaast is grote aanbod zaalcapaciteit in gymzalen beperkt functioneel voor verenigingen.

Beperkt functioneel aanbod kan leiden tot knelpunten: Het grote aantal gymzalen draagt bij aan het grote totale aanbod zaalcapaciteit. De capaciteit van gymzalen is echter beperkt functioneel voor medegebruik door verenigingen en overige gebruikers. Dit komt onder andere door de beperkte zaalruimte, waardoor verenigingen hun lessen verspreid over meerdere locaties moeten aanbieden, evenals het ontbreken van horecafaciliteiten en een tribune.

We hebben niet van elke accommodatie per stadsdeel inzicht gekregen in de bezetting. Hierdoor is het lastig om definitieve conclusies te trekken. Op basis van de beschikbare gegevens, voorzien we toekomstige knelpunten in de functioneel beschikbare zaalcapaciteit voor verenigingen in stadsdeel Noord. ROC Deltion gebruikt haar zaalcapaciteit ook in de avonden vaker voor avondonderwijs, waardoor de beschikbaarheid voor verenigingen afneemt. De sportzalen van Meander en de Lassus Campus zijn bovendien niet beschikbaar voor verenigingsgebruik. Ook in Oost verwachten we enkele knelpunten, ondanks het grote aanbod van functionele sporthallen in dit gebied. Deze hallen zijn momenteel al volledig bezet en de bevolking gaat hier flink stijgen.

Sporthallen - beperkte lasten voor gemeente: In Zwolle ligt het eigendom van de meeste sporthallen bij stichtingen of commerciële partijen. Deze partijen zijn verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie, terwijl de gemeente bijdraagt via een jaarlijkse subsidie. Die subsidiebijdrage ligt structureel lager dan de kosten die gemoeid zouden zijn met volledige gemeentelijke exploitatie. Zo profiteert de gemeente van een volwaardig sportaanbod voor haar inwoners, zonder zelf de financiële lasten van eigendom te dragen. In die zin zit Zwolle, als het om sporthallen gaat, voor een dubbeltje op de eerste rang.

Beperkt inzicht door versnipperd beheer en verhuur: De verhuur van binnensportaccommodaties is verdeeld over meer dan tien partijen, waaronder commerciële exploitanten en onderwijsinstellingen. Dit is niet gebruikelijk in vergelijkbare gemeenten. SportService Zwolle beheert de gemeentelijke accommodaties, maar elke partij hanteert een eigen verhuuroverzicht.

Jaarroosters worden doorgaans vroegtijdig in overleg met gebruikers en betrokken partijen vastgesteld. Hoewel deze versnippering op zich geen grote belemmering vormt, hebben gebruikers daardoor beperkt inzicht in de beschikbaarheid voor extra uren. Bovendien ontbreekt een totaaloverzicht, waardoor het lastig is om de totale bezetting van de accommodaties af te zetten tegen de volledige capaciteit binnen de gemeente.

Materiaal gemeentelijke gymzalen niet toereikend voor modern bewegingsonderwijs: Het materiaal in gemeentelijke gymzalen is door een inkoopimpasse niet altijd op orde geweest. Het materiaal wordt gefaciliteerd volgens de KVLO-normen. Buurtsportcoaches ervaren een tekort aan materiaal voor het faciliteren van modern bewegingsonderwijs.

Tarieven voor gebruik binnensportaccommodaties (te) hoog: De tarieven voor het huren van gymzalen, sportzalen en sporthallen in Zwolle liggen aanzienlijk hoger dan in vergelijkbare gemeenten. Dit geldt zowel voor het standaard- als het commerciële tarief. Deze hoge kosten zorgen voor financiële uitdagingen bij sportverenigingen. Dit kan resulteren in een noodzakelijke verhoging van de contributie, wat mogelijk, maar niet met zekerheid, invloed kan hebben op het aantal Zwolse inwoners dat lid blijft van een sportvereniging.

Geen duidelijke en transparante subsidieregeling voor exploitanten van binnensportaccommodaties: (Commerciële) exploitanten ontvangen vanuit de gemeente een financiële bijdrage voor de instandhouding van hun accommodaties. Het gaat om accommodaties waar scholen en verenigingen gebruik van maken. In de praktijk lopen inkooptrajecten en verschillende vormen van subsidie hierbij regelmatig door elkaar. Dit vraagt om een transparante en eenduidige regeling voor de toekomst, waarin helder onderscheid wordt gemaakt tussen bijvoorbeeld exploitatiesubsidies en bijdragen voor stimulering van de breedtesport.

	Binnensport (verenigingen & overig)		
	Sporthal	Sportzaal	Gymzaal
Midden	🟡		* 🟢
Noord	🟡	🟡	* 🟢
Zuid	🟢	🟢	* 🟢
West	🟢	🟢	* 🟢
Oost	🟡	🟡	* 🟢

Conclusies Buitensport

De tabel laat zien in hoeverre het huidige aanbod aansluit op de toekomstige vraag: groen duidt op voldoende capaciteit, oranje wijst op mogelijke knelpunten, en rood geeft een aanzienlijk tekort aan.

Capaciteit op orde voor hockey en tennis: De verwachting is dat de behoefte aan hockeyvelden licht stijgt. Er is volgens de norm op dit moment een licht overschot van 0,5 veld. De verwachting is dat dit in de toekomst nét toereikend is. Ook het aantal leden bij tennisverenigingen zal naar verwachting stijgen, mede door de groeiende populariteit van padel. Op dit moment is er, volgens de geldende tennisnormen, gemeente breed een overschot van ongeveer vier tennisvelden ten opzichte van de maximale bandbreedte. Per stadsdeel verschillen deze tekorten/overschotten. Het blijft echter lastig in te schatten of dit, in combinatie met de opkomst van padel, voldoende zal zijn om aan de toekomstige vraag te voldoen. Zowel voor hockey als tennis dient de beschikbare capaciteit regelmatig gemonitord te worden.

Gevarieerd aanbod aan overige buitensporten beschikbaar: In Zwolle is vrijwel het volledige aanbod aan gangbare buitensporten aanwezig. Er is een gevarieerd aanbod van mono- en multifunctionele sportparken met daarop faciliteiten voor voetbal, tennis, hockey, korfbal, rugby, atletiek en andere buitensporten. Ook enkele nieuwe sporten zoals 3x3 basketbal en urban sporten (calisthenics park) hebben een plek gekregen. Daarnaast maken enkele verenigingen gebruik van faciliteiten in de nabije omgeving zoals een skeelerbaan. Een grote voorziening zoals een wielerbaan ontbreekt.

Capaciteitstekorten bij voetbal: Er zijn bestaande tekorten in de capaciteit voor voetbal. De veldcapaciteit op wedstrijddagen in Zuid en West schiet aanzienlijk tekort. Ook in stadsdeel Midden worden tekorten ervaren. De verwachting is dat het aantal voetballers in de toekomst nog licht zal stijgen. De capaciteitstekorten zullen hierdoor blijven of zelfs stijgen.

	Buitensport		
	Voetbal	Tennis*	Hockey**
Midden	🟡	🟢	🟢
Noord	🟢	🟢	🟢
Zuid	🔴	🟡	🟢
West	🔴	🟡	🟢
Oost	🟢	🟢	🟢

** Er is geen specificatie mogelijk of dit tekort geldt voor tennis- of padelbanen.*

*** Voor hockey geldt de gemeente brede conclusie dat de capaciteit voldoende is voor de toekomstige vraag.*

3. Ontwikkelrichtingen

3. Ontwikkelrichtingen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden ontwikkelrichtingen gepresenteerd die inspelen op de toekomstige vraag naar sportaccommodaties. Ze zijn gebaseerd op de conclusies uit het voorgaande hoofdstuk. Per ontwikkelrichting worden de aanleiding, mogelijke oplossingsrichtingen en bijbehorende acties toegelicht. Het doel is om de gemeente Zwolle concrete aanknopingspunten te bieden om met deze thema's aan de slag te gaan.

3.1 Functioneler aanbod van binnensportaccommodaties

3.2 Streven naar betaalbare tarieven binnensportaccommodaties

3.3 Toereikende inventaris gemeentelijke gymzalen voor modern bewegingsonderwijs

3.4 Opzetten van transparante en eenduidige subsidiering van exploitanten binnensportaccommodaties

3.5 Overzichtelijk systeem voor verhuur binnensportaccommodaties

3.6 Oplossen capaciteitstekorten voetbal

3.7 Inzetten op gebiedsgericht programmeren van activiteiten in sportaccommodaties

3.8 Ontwikkelen van een afwegingskader voor nieuwe sportaccommodatieverzoeken

3.1 Functioneler aanbod binnensportaccommodaties

Het totale aanbod van binnensportaccommodaties omvat 78 gymzalen. Gymzalen voldoen niet aan moderne eisen van bewegingsonderwijs en zijn beperkt inzetbaar voor medegebruik door verenigingen en andere gebruikers. Daarnaast bemoeilijkt de positionering binnen onderwijsinstellingen het gebruik buiten schooluren, waardoor ze 's avonds en in het weekend meestal niet beschikbaar zijn. Deze conclusie werd al getrokken bij de ontwikkeling van het sportaccommodatiebeleid in 2019, maar sindsdien hebben er nauwelijks veranderingen plaatsgevonden.

Hoewel de totale vraag naar capaciteit vanuit sportverenigingen naar verwachting niet sterk zal groeien, zijn sporthallen en sportzalen veel efficiënter te gebruiken dan een gymzaal. Hierdoor ontstaat meer flexibiliteit in de roostering van verenigingen.

Aanpak

Om het totale aanbod van binnensportaccommodaties functioneler te maken, zijn enkele oplossingsrichtingen mogelijk. Deze richtingen dienen in nauwe samenhang met het lopende project: *Ontwikkeling Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)* bekeken te worden.

- **Sluiting van enkele verouderde gymzalen en vervangende nieuwbouw:** Wanneer gymzalen het einde van hun levensduur hebben bereikt, is het raadzaam niet automatisch te kiezen voor een één-op-één vervangende gymzaal. In plaats daarvan dient onderzocht te worden of het mogelijk is om meerdere sluitingen van verouderde gymzalen te bundelen en in plaats daarvan een nieuwe, functionelere sportzaal of sporthal te realiseren. Door deze nieuwe accommodatie niet te integreren binnen een onderwijsinstelling, is medegebruik door verenigingen en maatschappelijke partners mogelijk. Mocht er enkel behoefte zijn aan zaalcapaciteit van een gymzaal, is een optie een beweegbox te realiseren in plaats van een traditionele gymzaal. Deze beweegbox is uitermate geschikt voor nieuwe vormen van bewegingsonderwijs en andere beweegactiviteiten.

Idealiter wordt een vraagstuk over vervangende nieuwbouw in bredere context bekeken. Dit betekent dat niet alleen de behoefte aan een nieuwe sportaccommodatie wordt onderzocht, maar ook de mogelijke wens voor een multifunctionele accommodatie (MFA), inclusief de openbare buitenruimte. Door het gebied als geheel te beschouwen, kunnen naast sport ook bewegen, ontmoeten, welzijn, zorg en mogelijk onderwijs en cultuur een plek krijgen binnen de accommodatie. Vooral in wijken met grote maatschappelijke uitdagingen biedt een MFA aanzienlijke meerwaarde bij het aanpakken van deze vraagstukken.

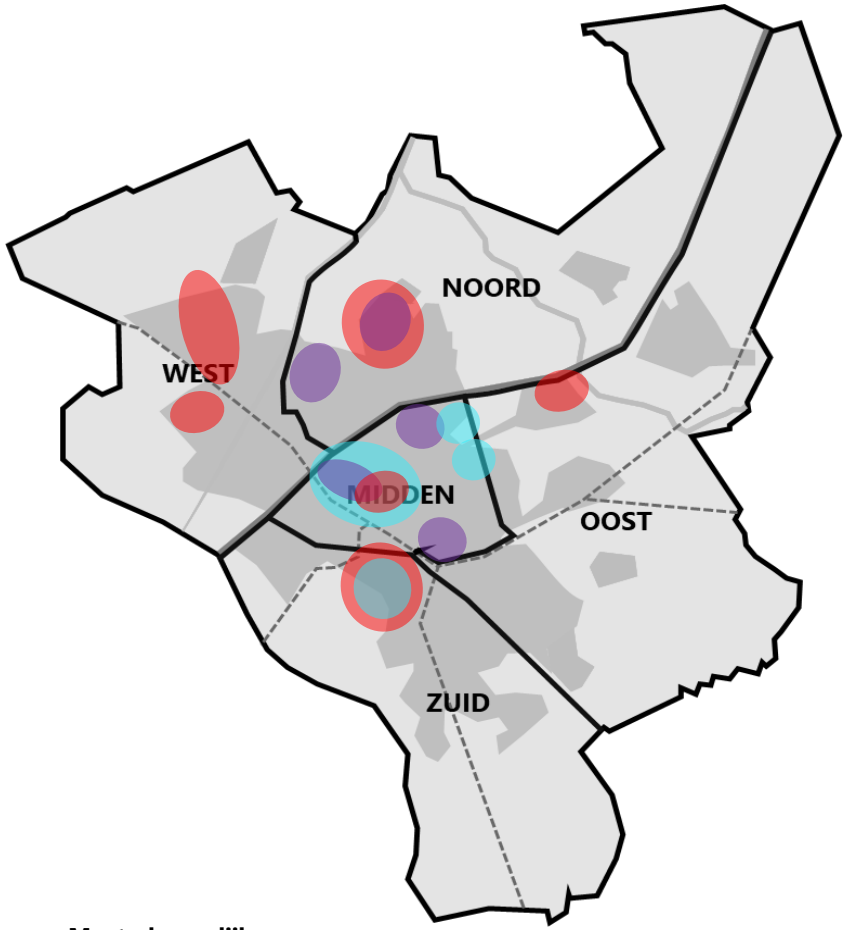
3.1 Functioneler aanbod binnensportaccommodaties

- **Openstelling binnensportvoorzieningen onderwijsinstellingen (quick-wins):** Er kan onderzocht worden of enkele binnensport-voorzieningen binnen onderwijsinstellingen eenvoudig geschikt gemaakt kunnen worden voor medegebruik door sportverenigingen en andere activiteiten, met name in de avonduren en weekenden. Denk bijvoorbeeld aan het realiseren van een digitaal toegangssysteem. Hierdoor kan de beschikbare capaciteit beter benut worden.

Met name in stadsdeel Noord en Oost is naar verwachting de huidige zaalcapaciteit te beperkt voor verenigingen in de toekomst. Indien er enkel beperkt behoefte is aan vervangende gymzaalcapaciteit, kunnen innovatieve oplossingen zoals een beweegbox worden overwogen.

Vervangende nieuwbouw samenpakken met de maatschappelijke opgaven in de wijken: Een MFA, inclusief openbare buitenruimte, biedt kansen om naast sport ook bewegen, ontmoeten, welzijn, zorg en eventueel onderwijs en cultuur te integreren. Dit is vooral waardevol in wijken met grote maatschappelijke uitdagingen, waar een MFA bijdraagt aan beweegstimulering en het versterken van de sociale infrastructuur voor bijvoorbeeld niet-vitale senioren en inwonersgroepen die niet/nauwelijks bewegen. Denk hierbij aan inwoners in wijken zoals Kamperpoort, delen van Assendorp, Dieze, Holtenbroek en delen van Aa-landen, waar in meer of mindere mate sprake is van multiproblematiek (toelichting in *Programma Maatschappelijke Voorzieningen*). In deze gebieden is het essentieel dat de gemeente inzet op het activeren en laten participeren van inwoners om de vitaliteit en zelfredzaamheid van deze inwoners te verbeteren.

De nieuwe accommodaties dienen in ieder geval buiten onderwijsinstellingen te worden geplaatst, zodat medegebruik door verenigingen, stichtingen en maatschappelijke partners mogelijk is. De gemeente heeft de wettelijke verplichting om voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs te bieden, maar door medegebruik kan deze capaciteit efficiënter worden benut en ontstaat een bredere maatschappelijke meerwaarde.

Maatschappelijke opgave
- **Activeren & participeren**
- **Samenhang/verbinden**
- **Ontmoeten, vitaliteit & gezondheid**

**Gedetailleerd overzicht beschikbaar in Programma Maatschappelijke Voorzieningen*

3.2 Streven naar betaalbare tarieven voor binnensportaccommodaties

De tarieven voor het huren van gymzalen, sportzalen of sporthallen in Zwolle liggen aanzienlijk hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare gemeenten. Dit geldt zowel voor het standaard uurtarief als voor het commerciële tarief. Bovendien worden deze huurprijzen jaarlijks geïndexeerd. Verenigingen geven aan dat de hoge huurprijzen een uitdaging vormen voor het financieel gezond houden van de vereniging, vooral in combinatie met de hoogte van de contributie die zij kunnen hanteren om het voor leden betaalbaar te houden.

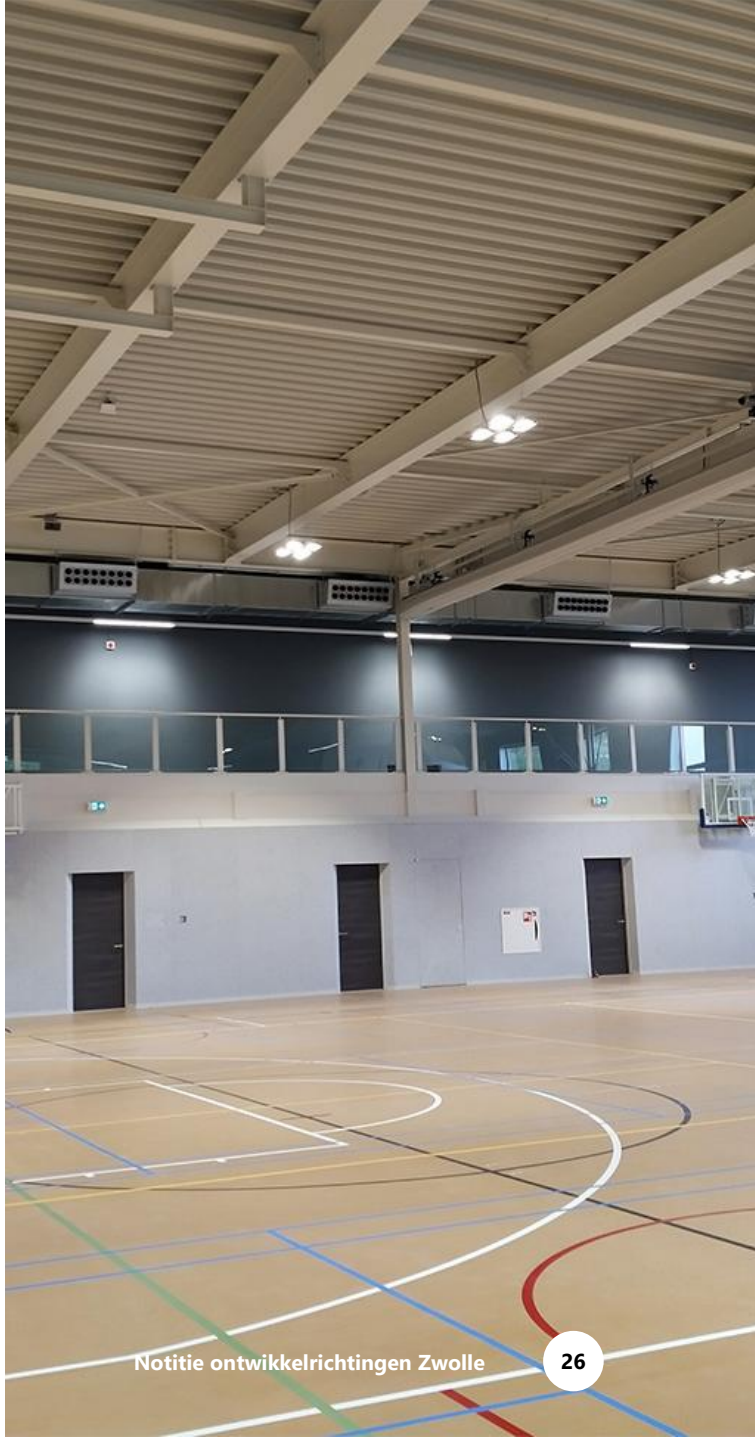
Op dit moment ligt zowel de sport- en beweegdeelname als het aantal lidmaatschappen in Zwolle boven het landelijke gemiddelde. De toekomst biedt echter geen garanties voor het behoud van deze hoge deelname. Verenigingen kunnen genoodzaakt zijn om de contributies verder te verhogen, waardoor sporten voor sommige inwoners onbetaalbaar wordt. Dit kan uiteindelijk negatieve gevolgen hebben voor de sport- en beweegdeelname in Zwolle.

Aanpak

Het realiseren van betaalbare tarieven is uitsluitend mogelijk wanneer er aanvullende financiële middelen beschikbaar worden gesteld. Het wordt aanbevolen om de uitkomsten van de benchmark uitgevoerd door SportService Zwolle, evenals de urgentie van het waarborgen van betaalbare tarieven, expliciet te agenderen in de politieke besluitvorming. Extra financiële middelen op de gemeentebegroting voor Sport kunnen worden ingezet om te voorkomen dat de tarieven dit jaar geïndexeerd worden, of mogelijk zelfs tarieven te verlagen.

Dit zal resulteren in:

- Betaalbaardere tarieven voor het huren van binnensportaccommodaties, zowel voor de standaard- als de commerciële tarieven.
- Gelijke of zelfs lagere inkomsten voor de exploitanten, wat kan leiden tot mogelijke exploitatietekorten, aangezien de kosten blijven stijgen. Dit betekent dat de gemeente de subsidiebijdrage aan de exploitanten dient te verhogen om de binnensportaccommodaties toekomstbestendig in stand te houden.

3.3 Toereikende inventaris gemeentelijke gymzalen voor modern bewegingsonderwijs

Buurtsportcoaches ervaren het materiaal in gemeentelijke gymzalen is als onvoldoende voor het faciliteren van modern bewegingsonderwijs. Dit belemmert een kwalitatieve uitvoering van bewegingsonderwijs. De gemeente hanteert hierin de KVLO-lijst.

De wens is om buurtsportcoaches en vakleerkrachten meer betrokken te laten zijn bij de keuze van het materiaal dat besteld moet worden. Zij werken dagelijks met het materiaal en kunnen waardevolle input leveren over wat nodig is.

Aanpak

Het realiseren van voldoende en geschikt materiaal voor het faciliteren van modern bewegingsonderwijs vereist samenwerking tussen de gemeente, buurtsportcoaches, vakleerkrachten en sportverenigingen. Tijdens een expertmeeting in oktober 2024 met de gemeente Zwolle en SportService Zwolle werd besproken dat er een beoordeling komt van de huidige normering vanuit de KVLO en de basisinventarisatielijst, om te kijken of deze nog in lijn is met het vakwerkplan en de 12 leerlijnen van het bewegingsonderwijs. Dit wordt gekoppeld aan de inventaris die nodig is om het vakwerkplan en vernieuwing/ontwikkeling op een veilige en effectieve manier aan te bieden. Daarnaast werd het ontwikkelen van een Zwolse norm besproken, met het uitgangspunt het aanwezige materiaal zo goed en duurzaam mogelijk in te zetten. Dit proces vereist verdere uitwerking met het expertteam.

Dit leidt tot betere faciliteiten voor bewegingsonderwijs, zodat het onderwijs veilig en verantwoord kan worden gegeven en betere afstemming van de materialen op de gebruikersbehoeften, doordat buurtsportcoaches en vakleerkrachten kunnen meebeslissen. Mogelijk brengt dit extra kosten met zich mee.

3.4 Opzetten transparante en eenduidige subsidieregeling exploitanten binnensport

(Commerciële) exploitanten ontvangen vanuit de gemeente een financiële bijdrage voor de instandhouding van hun binnensportaccommodaties. Het gaat hierbij om accommodaties waar verenigingen en scholen gebruik van maken. In de huidige praktijk lopen inkooptrajecten en verschillende vormen van subsidie regelmatig door elkaar, wat historisch zo gegroeid is. Er is geen duidelijke en transparante subsidieregeling voor deze exploitanten, waardoor het onduidelijk is welk type subsidie voor welk doel wordt verstrekt.

Aanpak

Er is een duidelijke behoefte aan een transparante en eenduidige subsidieregeling, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende soorten subsidies, zoals exploitatiesubsidies en bijdragen voor de stimulering van de breedtesport. Het Subsidieloket en Sport moeten gezamenlijk werken aan het ontwikkelen van een heldere regeling, waarbij afzonderlijk aandacht wordt besteed aan de exploitatiesubsidie en de waarderingssubsidie voor de breedtesport.

Wat betreft de instandhouding van sportaccommodaties, zijn er diverse mogelijkheden voor de exploitatiesubsidie. Het uitgangspunt is dat een accommodatie gebruikt moet worden door onderwijs en verenigingen om in aanmerking te komen voor deze subsidie. Enkele voorbeelden zijn:

- Vaste jaarlijkse exploitatiesubsidie, differentiatie op basis van type accommodatie (sporthal, sportzaal en gymzaal) of gebaseerd op vierkante meters.
- Exploitatiesubsidie op basis van werkelijke kosten, waarbij bijvoorbeeld een bepaald percentage van de kosten door de gemeente wordt vergoed
- Projectsubsidies voor specifieke verbeteringen, bedoeld voor het uitvoeren van investeringen in de accommodatie als renovaties, energiebesparende maatregelen, verbeteren die de toegankelijkheid en duurzaamheid bevorderen, et cetera.

3.5 Overzichtelijk systeem voor verhuur

Waarom?

De verhuur van binnensportaccommodaties is verdeeld over meer dan tien verschillende partijen, omdat sommige accommodaties in handen zijn van commerciële exploitanten of onderwijsinstellingen. Sportservice Zwolle is verantwoordelijk voor de verhuur van de gemeentelijke accommodaties. Daarnaast hanteert elke partij een eigen overzicht van de verhuurmogelijkheden.

Jaarroosters worden vaak al in een vroeg stadium in overleg tussen partijen en gebruikers vastgesteld. Hoewel deze versnippering op zichzelf geen groot obstakel vormt, biedt de huidige situatie gebruikers slechts beperkt inzicht in de beschikbaarheid voor extra uren. Bovendien ontbreekt een totaaloverzicht, waardoor het lastig is om de totale bezettingsgraad af te zetten tegen de totale capaciteit binnen de gemeente.

Oplossingsrichtingen

Het hoofddoel van deze ontwikkelrichting is om gebruikers meer inzicht te geven in beschikbare capaciteit en op een eenvoudige manier een binnensportaccommodatie te laten reserveren. Er zijn twee mogelijke uitvoeringsniveaus:

Eén centrale partij voor alle verhuur: In deze optie geeft elke exploitant de totale capaciteit en bezetting (jaarafspraken met gebruikers) door aan één centrale partij. Dit centrale punt fungeert als het reserveringssysteem voor gebruikers, waardoor direct zichtbaar is waar nog ruimte beschikbaar is. Zij kunnen via het centrale punt een reservering maken. Dit biedt niet alleen gemak voor gebruikers, maar biedt ook inzicht in de totale bezetting voor exploitanten en de gemeente.

Een lichtere variant hiervan is dat exploitanten niet het volledige overzicht delen, maar enkel de beschikbare capaciteit doorgeven buiten het vaste jaarrooster om. Hierdoor blijven vaste jaarroosters met gebruikers exclusief bij de exploitant, terwijl het voor gebruikers eenvoudiger wordt om extra zalen te boeken buiten deze vaste afspraken om.

Elke exploitant beheert zijn eigen verhuur, maar deelt beschikbaarheid: In deze optie blijft de verhuur bij de exploitanten zelf, maar wordt er een gezamenlijk digitaal overzicht gecreëerd, bijvoorbeeld op de website van SportService Zwolle. Dit overzicht toont per sportaccommodatie de beschikbare uren, zodat gebruikers eenvoudig kunnen zien waar extra ruimte beschikbaar is. Vervolgens kunnen zij direct contact opnemen met de betreffende exploitant om een reservering te maken.

Een voorwaarde voor de uitvoering van deze oplossingsrichtingen is de bereidheid van alle exploitanten van binnensportaccommodaties om samen te werken aan één van de bovengenoemde opties.

Voorgestelde actie

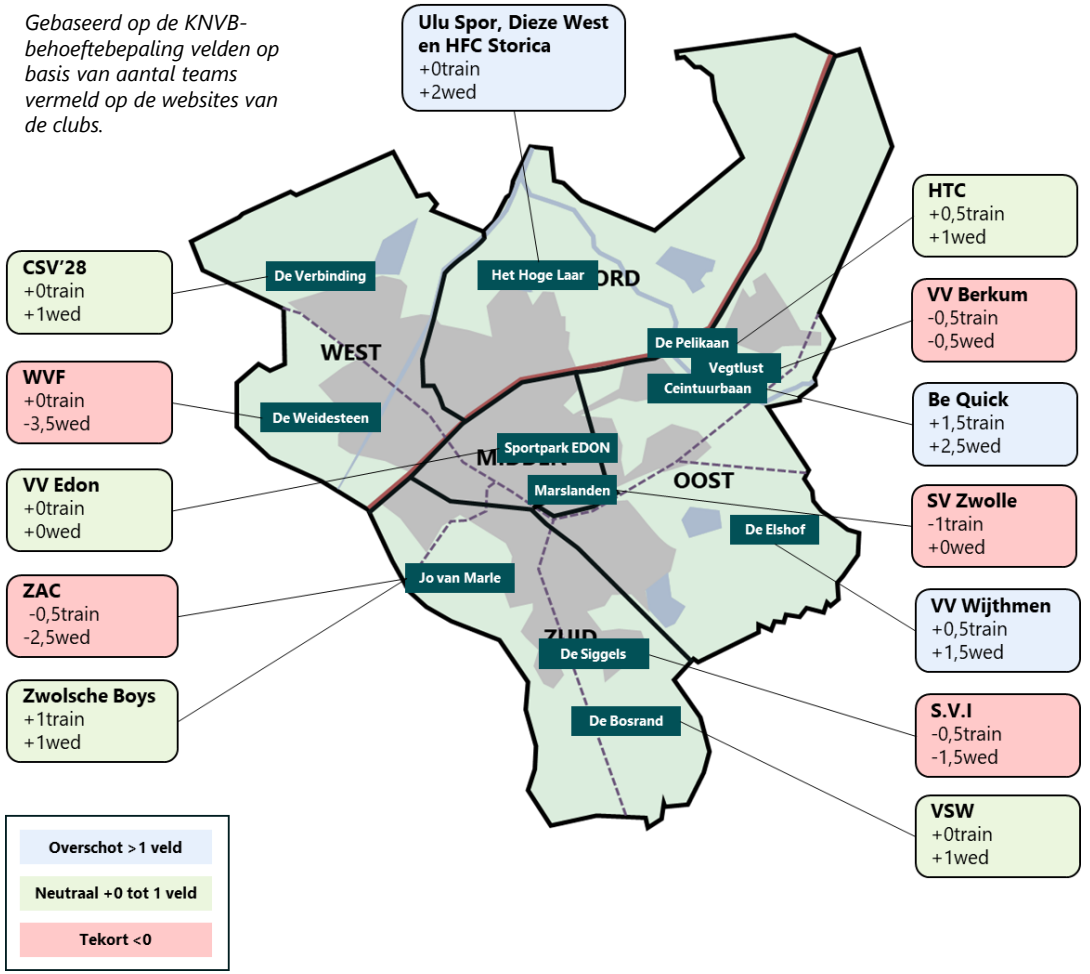
Exploitanten (en met name commerciële exploitanten) in Zwolle zijn niet allemaal direct voorstander van het geven van volledig inzicht in het bezettingsoverzicht van de eigen accommodatie. Ze begrijpen echter dat het belangrijk is om het reserveringsproces overzichtelijker te maken voor gebruikers. Daarom heeft optie 2 de voorkeur: **elke exploitant beheert zijn eigen verhuur, maar deelt beschikbaarheid**, zonder volledige transparantie over alle reserveringen. Exploitanten geven de beschikbare uren buiten de vaste jaarafspraken door aan één centrale partij, bijvoorbeeld Sportservice Zwolle. Deze centrale partij toont het totaaloverzicht van beschikbare uren in alle binnensportaccommodaties op één pagina. Gebruikers kunnen op deze pagina zien waar zij (extra) zaaluren kunnen reserveren en nemen vervolgens zelf contact op met desbetreffende exploitant. Deze samenwerkingsafspraak kan in de subsidieregeling opgenomen worden als voorwaarde.

Wanneer deze aanpak soepel verloopt en het vertrouwen tussen de partijen groeit, kan er verder gewerkt worden naar optie 1: het volledig automatiseren van het reserveringssysteem en het transparant maken van alle reserveringen.

Een mogelijke vervolgstap is om de huidige bezetting van de binnensportaccommodaties te verbeteren, bijvoorbeeld door verenigingsactiviteiten te concentreren of te specialiseren. Het wordt aanbevolen om de roosters van de sportzalen en -hallen opnieuw op te stellen via de toewijzing van binnensportcapaciteit. Dit kan eerst als een "papieren exercitie" om te beoordelen of de nieuwe roosters voordelen bieden voor gebruikers en exploitatie. Indien succesvol, kan er overleg plaatsvinden met de gebruikers om het rooster verder te verfijnen en in de praktijk te implementeren.

3.6 Oplossen capaciteitstekort voetbal

Gebaseerd op de KNVB-behoeftebepaling velden op basis van aantal teams vermeld op de websites van de clubs.

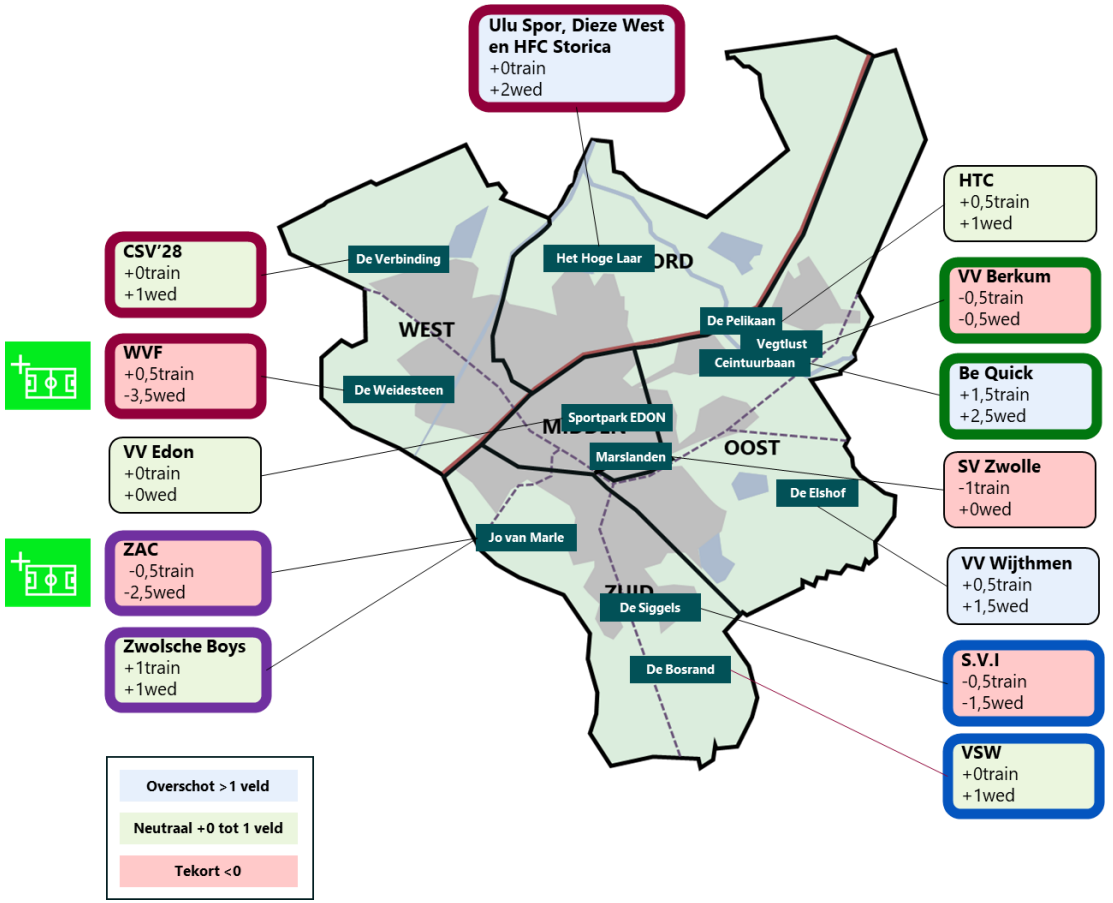

De veldcapaciteit op wedstrijddagen in Zuid en West schiet aanzienlijk tekort. De verwachting is dat het aantal voetballeden richting 2040 licht zal toenemen, met name in stadsdelen Midden, Oost en West.

Aanpak

Om de huidige en toekomstige tekorten aan te pakken, zijn er drie mogelijke oplossingen:

- **Samenwerking tussen verenigingen vergroten:** Clubs kunnen elkaars velden benutten op wedstrijddagen om de druk beter te verdelen.
- **Efficiënter en langer programmeren:** Momenteel houdt de KNVB-monitor rekening met wedstrijden overdag, terwijl in andere sporten avondwedstrijden op zaterdag gebruikelijk zijn. Door speeltijden te verlengen, kan de veldcapaciteit beter worden benut.
- **De veldcapaciteit vergroten:** Dit kan worden bereikt door de kwaliteit van bestaande velden te verbeteren, natuurgrasvelden te vervangen door kunstgrasvelden (ten behoeve van uitbreiding van de trainingscapaciteit) of door het aanleggen van extra velden (ter verhoging van zowel de trainings- als wedstrijdcapaciteit). Het vervangen van natuurgras door kunstgras heeft in Zwolle echter beperkte meerwaarde, aangezien het vooral gaat om tekorten op wedstrijddagen. Het realiseren van nieuwe velden is het meeste effectief.

De rode, paarse en groene kleuren om de verenigingen heen, geven mogelijke samenwerkingen voor het delen van velden op wedstrijddagen weer. De groene voetbalveld-vlakken geven aan dat het nodig is om één of meerdere extra velden te realiseren om de capaciteitstekorten te verminderen.

Concreet voor de huidige situatie in Zwolle betekent dat:

Samenwerking tussen verenigingen vergroten:

- Stadsdeel West: Er waren al capaciteitsproblemen, en door de groei van Stadshagen zijn deze tekorten verder toegenomen. De oplossing ligt enerzijds in samenwerking tussen verenigingen op wedstrijddagen (WVF, CSV, Ulu Spor, Dieze West, HFC Storica), die allemaal op slechts 3 km afstand van elkaar liggen.
- Stadsdeel Zuid: ZAC en Zwolsche Boys delen hetzelfde sportpark, wat het mogelijk maakt om elkaars capaciteit te benutten op zowel trainings- als wedstrijddagen. Het overschot van één wedstrijdveld bij Zwolsche Boys is echter niet voldoende is om het tekort van 2,5 wedstrijdveld bij ZAC volledig op te vangen.
- Stadsdeel Midden: In het stadsdeel Midden zijn er momenteel ook lichte tekorten. Het aantal inwoners in dit deel van de stad groeit het snelst, wat leidt tot een verwachte lichte stijging van het aantal voetballeden. Het Sportpark Marslanden verkeert in slechte staat. Bij de herontwikkeling van dit sportpark moet er aandacht zijn voor de aantrekkingskracht van voetbal en daarmee het realiseren van extra capaciteit (bijv. natuurgras → kunstgras).

Realiseren extra veldcapaciteit: Het advies is om de veldcapaciteit uit te breiden met minimaal twee extra kunstgras velden. Er wordt aangeraden te onderzoeken of deze uitbreiding op korte termijn mogelijk is in stadsdeel West en Zuid, waar de tekorten het grootst zijn.

3.7 Doelgerichte inzet sportaccommodaties bij maatschappelijke vraagstukken

Waarom?

Sportaccommodaties zijn meer dan alleen plekken voor sport; ze bieden ruimte voor uiteenlopende maatschappelijke activiteiten. In het sportaccommodatiebeleid van 2019 hebben wij geadviseerd om sportwijkmanagement op te zetten. Onlangs is een onderzoek begonnen naar de rol van sportaccommodaties (in beginsel Het Anker) in het bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken in de wijk. Deze vraagstukken komen voort uit diverse beleidsdocumenten en ambities, waaronder het Programma Maatschappelijke Voorzieningen.

De vraag is hoe sportaccommodaties effectief kunnen bijdragen aan deze maatschappelijke opgaven in de wijk. Om de inzet van sportaccommodaties te optimaliseren, kan er nagedacht worden over een meer gebiedsgerichte benadering van programmering.

Oplossingsrichting

Om sportaccommodaties effectief in te zetten voor maatschappelijke vraagstukken, kan er een overlegorgaan worden opgericht dat zich specifiek richt op het programmabeheer van één of meerdere sportaccommodaties. Bij sportwijkmanagement ligt de focus op sport en de sportaccommodatie. Gebiedsgericht programmeren volgt een vergelijkbare benadering, maar richt zich op het efficiënt organiseren van activiteiten op het gebied van sport, welzijn, ontmoeting, cultuur, vitaliteit, enzovoort, binnen alle beschikbare accommodaties in de wijk. Het doel is om zowel de activiteiten als de accommodaties die deze activiteiten huisvesten zo in te zetten, dat ze optimaal bijdragen aan de maatschappelijke vraagstukken in de wijk.

Voorgestelde actie

Ons voorstel is om een ‘werkgroep’ op te richten met een bredere scope dan één sportaccommodatie, waarbij per gebied (zoals een stadsdeel of een cluster van wijken met vergelijkbare maatschappelijke opgaven) een gezamenlijke programmering wordt opgesteld. Dit overleg kan, onder leiding van een professional uit het Sociaal Domein of een maatschappelijke partner, samen met andere maatschappelijke partners plaatsvinden (o.a. WijZ, SportService Zwolle, Travers, Zwolle Doet, etc.). Voor elk gebied kan een ‘werkgroep’ worden opgericht.

3.7 Doelgerichte inzet sportaccommodaties bij maatschappelijke vraagstukken

Argumenten zijn:

- Elk gebied (wijk, buurt of cluster van gelijksoortige wijken of buurten) is anders en vraagt om een specifieke programmering. Bij gebiedsgericht programmeren komt dit het beste tot zijn recht.

- De gemeente en de maatschappelijke partners hebben allen de nadrukkelijk wens om meer integraal te gaan werken. Gebiedsgericht programmeren is per definitie integraal, in tegenstelling tot programmeren vanuit de sport (buurtsportcoaches), sociaal domein (wijkteams) of accommodaties.

Gebiedsgericht programmeren veronderstelt onder meer:

- Per gebied de inrichting van een 'werkgroep' (overleg/team) met daarin vertegenwoordigers van maatschappelijke partners en bijvoorbeeld ook een aantal inwoners en vertegenwoordigers van vrijwilligersinitiatieven.

- Voorgezeten/geleid door een onafhankelijke functionaris, bijvoorbeeld een professional vanuit het Sociaal Domein (gemeente) of een functionaris vanuit een maatschappelijke partner.

- Laagdrempelige deelname (bijvoorbeeld geen rechtsvorm) zodat er voor inwoners/vrijwilligers geen formele belemmeringen zijn om deel te nemen.

Bij de ontwikkeling van nieuwe sportaccommodaties kan, in samenwerking met de werkgroep, worden onderzocht wat de meest geschikte invulling van een nieuwe accommodatie is. Hierbij wordt de vraag gesteld of de accommodatie uitsluitend moet voorzien in capaciteit voor sport en beweging, of dat er behoefte is aan een Multifunctionele Accommodatie (MFA) die ook ruimte biedt voor activiteiten op het gebied van ontmoeting, welzijn, cultuur en andere maatschappelijke functies. Het is belangrijk om bij deze afweging te kijken naar de specifieke behoeften en doelstellingen van de wijk, zodat de accommodatie optimaal bijdraagt aan de maatschappelijke vraagstukken.

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen is het belangrijk om in een vroeg stadium ruimte te reserveren voor sportvoorzieningen. Door gebruik te maken van kengetallen, zoals het aantal benodigde m^2 type sportaccommodatie gebaseerd op het aantal inwoners (Kenniscentrum Sport en Bewegen, VSG, NOC*NSF, Mulier), kan gericht worden gepland op de toekomstige behoeften. Zo wordt voorkomen dat sportvoorzieningen in de knel komen en blijft er ook in nieuwe wijken voldoende ruimte voor sport en beweging.

3.8 Afwegingskader voor nieuwe verzoeken

Waarom?

De gemeente ontvangt steeds vaker verzoeken voor sportaccommodaties voor nieuwe en opkomende sporten, zoals indoor Urban faciliteiten of een wielerbaan. Deze verzoeken worden momenteel op individuele basis beoordeeld, zonder een vast beleidskader of uniforme werkwijze. Er is daarom behoefte aan een afwegingskader om deze verzoeken gestructureerd, transparant en efficiënt te kunnen behandelen. Het ontwikkelen van dit kader biedt de gemeente duidelijke richtlijnen voor het beoordelen van nieuwe initiatieven, zodat zij weloverwogen besluiten kan nemen over het al dan niet ondersteunen van dergelijke initiatieven.

Oplossingsrichting

De ontwikkeling van een afwegingskader op basis waarvan de gemeente kan besluiten om verzoeken voor sportaccommodaties al dan niet te ondersteunen. Het afwegingskader is bedoeld voor bijzondere of nieuwe initiatieven waarbij de gemeente momenteel nog geen rol speelt. Het betreft dus geen verzoeken die te maken hebben met traditionele sporten of bestaande accommodatieonderdelen.

Voorgestelde actie

Wij stellen voor om een afwegingskader te ontwikkelen met daarin relevante thema's voor gemeente Zwolle, waaraan verzoeken getoetst kunnen worden. De hoofdpunten van dit afwegingskader kunnen zijn:

- De bijdrage die het initiatief levert aan de sportieve en sociale opgave van de stad.
- Het te verwachten bereik van het initiatief (aantallen leden/deelnemers) en dan vooral de mate waarin het initiatief nieuwe doelgroepen weet te bereiken die met het bestaande aanbod onvoldoende aan bod komen.
- Inhoudelijke samenwerking, waarbij wordt gelet op de mate waarin een initiatief samenwerkt met cultuur, onderwijs, sport en zorg.
- De toekomstbestendigheid van het initiatief.
- Innovatief gehalte, waarbij wordt gekeken of en in welke mate het initiatief echt iets toevoegt aan het aanbod in de stad/regio of dat er juist sprake is van 'meer van hetzelfde'.

Het afwegingskader kan aan de voorkant al door verenigingen en stichtingen gebruikt worden bij het onderbouwen van aanvragen. De gemeente beoordeelt aanvragen op basis van de gestelde criteria. Hierdoor zijn keuzes over het al dan niet ondersteunen van dergelijke aanvragen te onderbouwen.

4. Prioritering

4. Prioritering

In samenwerking met de project- en klankbordgroep is een prioritering aangebracht in de ontwikkelrichtingen. De indeling is gemaakt met de nadruk op het beleidsdomein Sport, maar er is ook rekening gehouden met ontwikkelrichtingen die het sociaal domein raken. Dit maakt het belangrijk om integraal vervolg te geven aan enkele van de richtingen, waarbij beide domeinen in overweging worden genomen.

Hoge prioriteit:

- Oplossen capaciteitstekorten voetbal (3.6)
- Streven naar betaalbare tarieven binnensportaccommodaties (3.2)
- Toereikende inventaris gemeentelijke gymzalen voor bewegingsonderwijs (3.3)
- Functioneler aanbod van binnensportaccommodaties (3.1)
- Opzetten van transparante en eenduidige subsidiering van exploitanten binnensportaccommodaties (3.4)

Lage prioriteit:

- Overzichtelijk systeem voor verhuur binnensportaccommodaties (3.5)
- Ontwikkelen van een afwegingskader voor nieuwe sportaccommodatieverzoeken (3.8)

In samenwerking met Sociaal Domein (programma maatschappelijke voorzieningen):

- Inzetten op gebiedsgericht programmeren van activiteiten in sportaccommodaties (3.7)

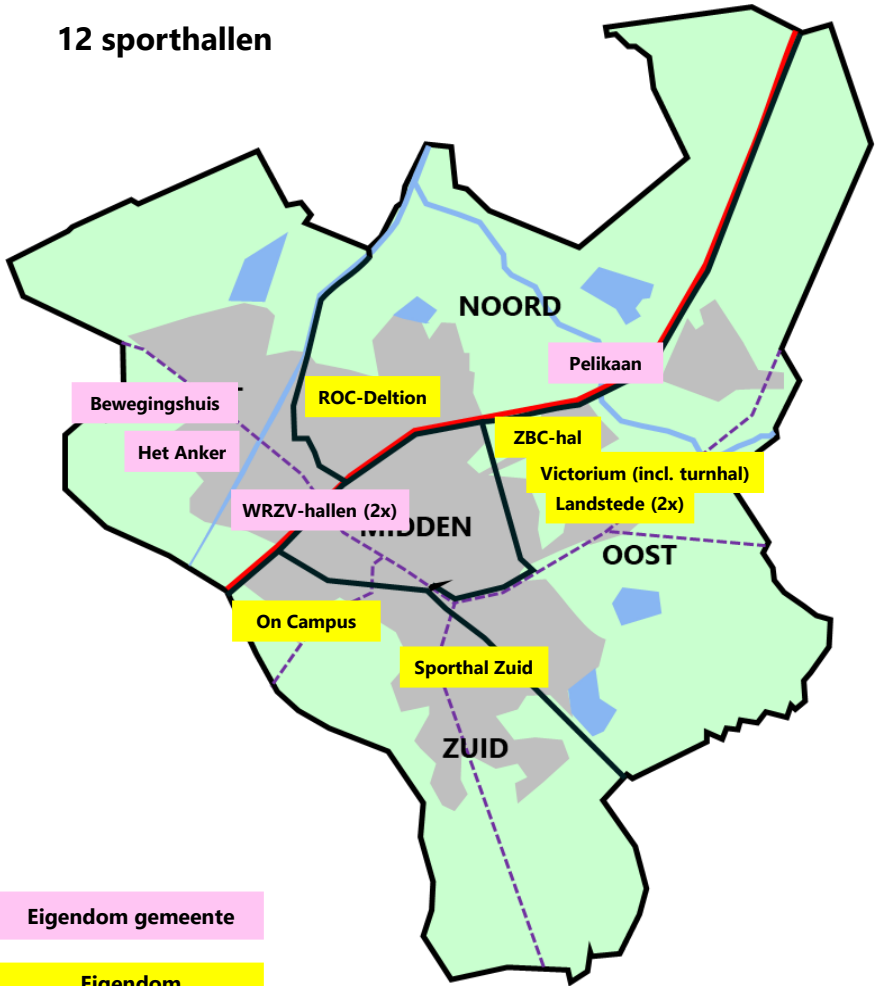

Bijlagen

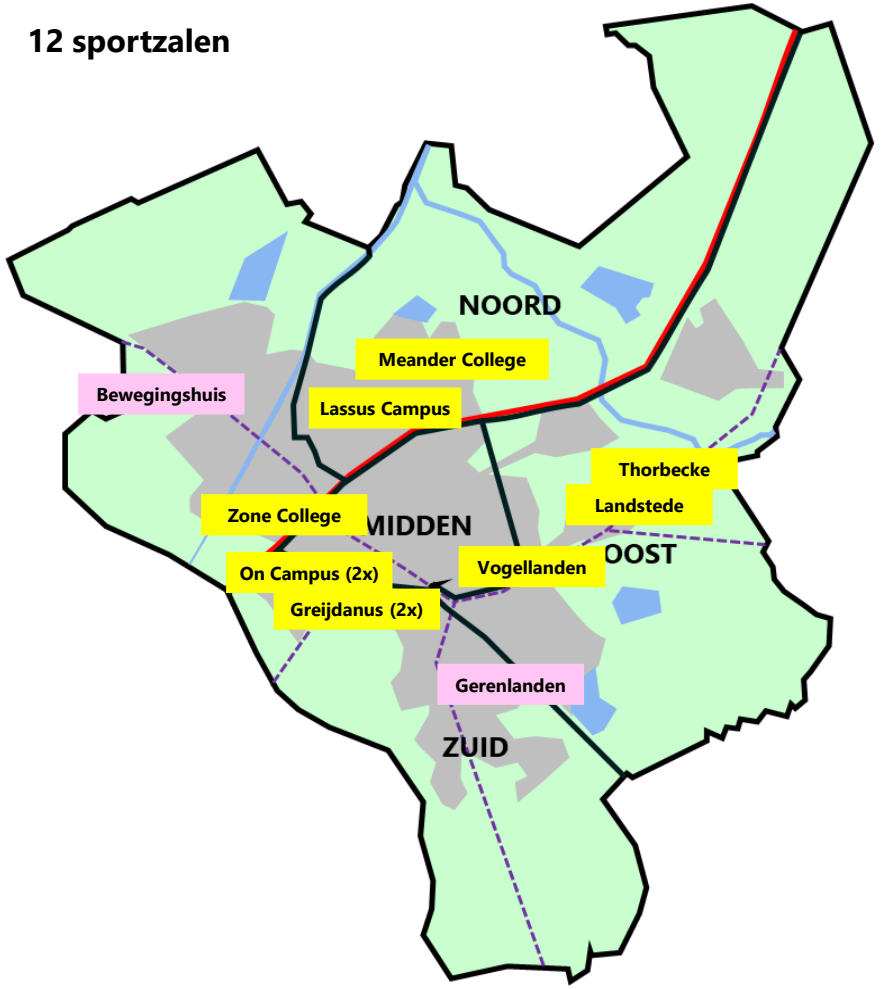
Inventarisatie aanbod

Aanbod binnensport (sporthallen en sportzalen)

12 sporthallen

12 sportzalen

Eigendom gemeente

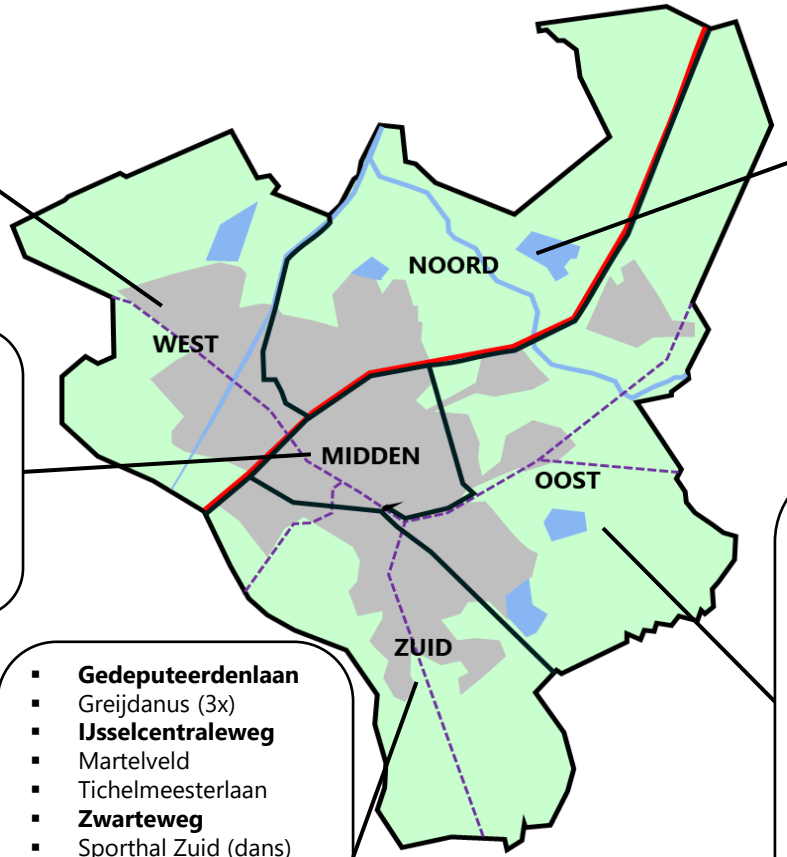
Eigendom onderwijsinstelling, stichting of commerciële partij

Aanbod binnensport (gymzalen)

78 gymzalen

- **Sportlaan**
- **Het Anker**
- **Korianderplein**
- Thorbecke SG (3x)
- Eliëzerschool
- De Brug

- **Molenweg**
- **Kon. Wilhelminastraat**
- Westerlaan
- Het Mozaïek
- De Enk
- Landstede CCC (4x)
- Landstede Talentstad (2x)
- Landstede TAK (2x)
- Landstede Fuchsiastraat (2x)

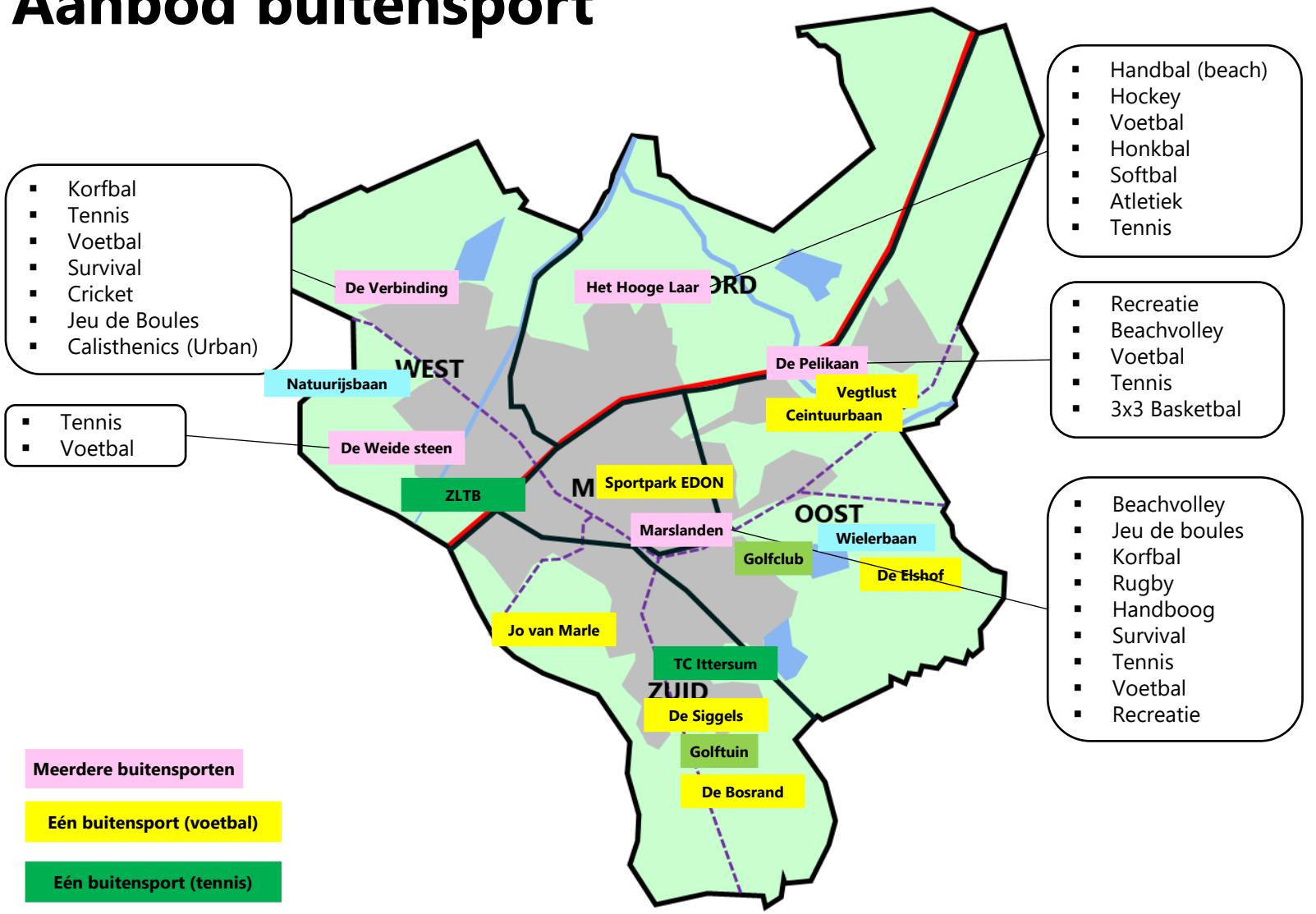
- **Beulakerwiede**
- Boterdiep
- Facet
- **Gouwe**
- **Waallaan links**
- **Waallaan rechts**
- **Bachlaan**
- **Brahmstraat**
- Celeanum
- Meander College
- ROC Deltion (3x)
- ROC Deltion budo
- ROC Deltion dans

- Weijenbelt
- **Turfmarkt**
- **Abel Tasmanstraat**
- **Hille Gaerthestraat**
- Koningin Emma
- Beukenstraat/Springplank
- Thorbecke SG (2x)
- De Elshof
- Ambelt – Herfte (2x)
- Ambelt – Oosterenk (2x)
- Ambelt – Dr. Hengeveldcollege (2x)
- De Twijn – Hengeveldcollege (2x)
- Enkschool
- Landstede Dokterspad (2x)
- Victorium (dans)

- **Gedeputeerdenlaan**
- Greijdanus (3x)
- **IJsselcentraleweg**
- Martelveld
- Tichelmeesterlaan
- **Zwarteweg**
- Sporthal Zuid (dans)
- On Campus (3x)
- On Campus dans (2x)
- On Campus Budo
- On Campus Therapie
- De Molenkamp
- Landstede TAK
- Zone College

Eigendom gemeente
Eigendom onderwijsinstelling, stichting of commerciële partij

Aanbod buitensport

- Korfbal
- Tennis
- Voetbal
- Survival
- Cricket
- Jeu de Boules
- Calisthenics (Urban)

- Tennis
- Voetbal

- Handbal (beach)
- Hockey
- Voetbal
- Honkbal
- Softbal
- Atletiek
- Tennis

- Recreatie
- Beachvolley
- Voetbal
- Tennis
- 3x3 Basketbal

- Beachvolley
- Jeu de boules
- Korfbal
- Rugby
- Handboog
- Survival
- Tennis
- Voetbal
- Recreatie

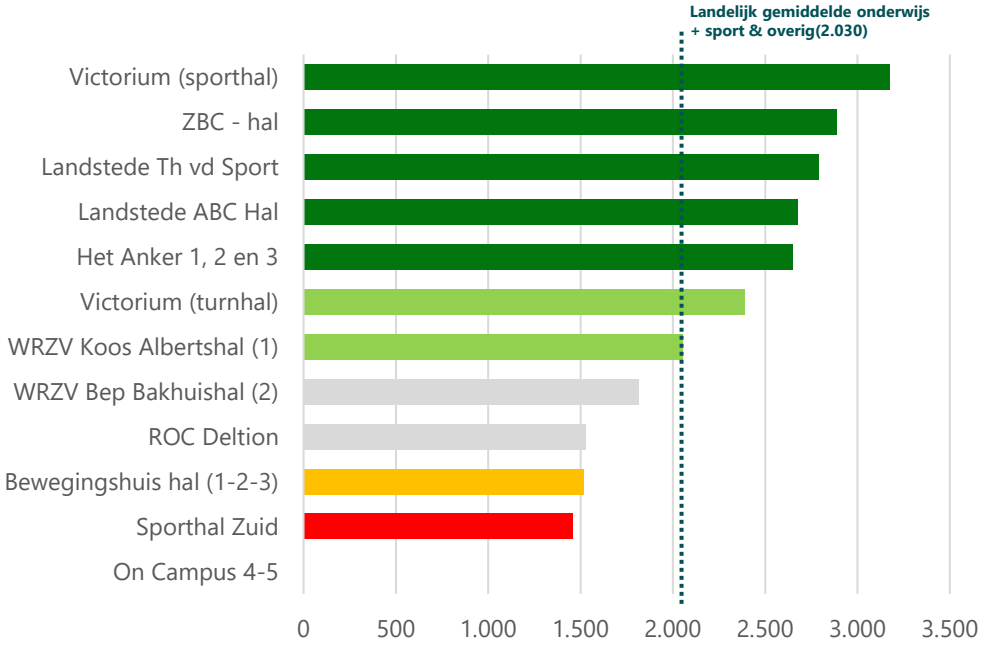
Meerdere buitensporten

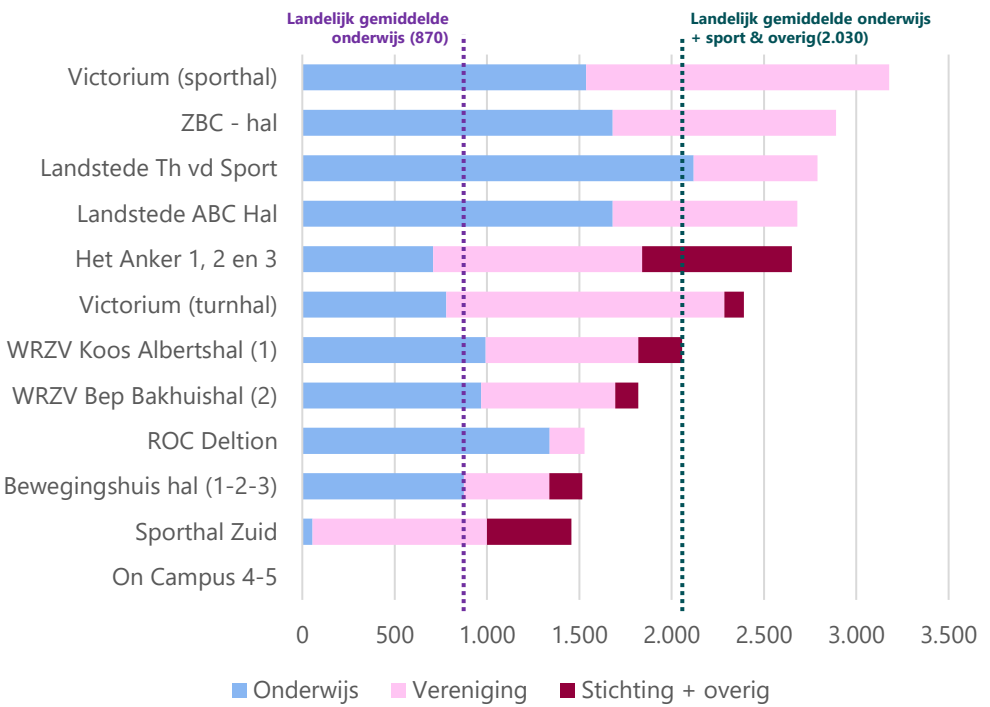
Eén buitensport (voetbal)

Eén buitensport (tennis)

Eén buitensport (golf)

Gebruik en bezetting binnensport (sporthallen)

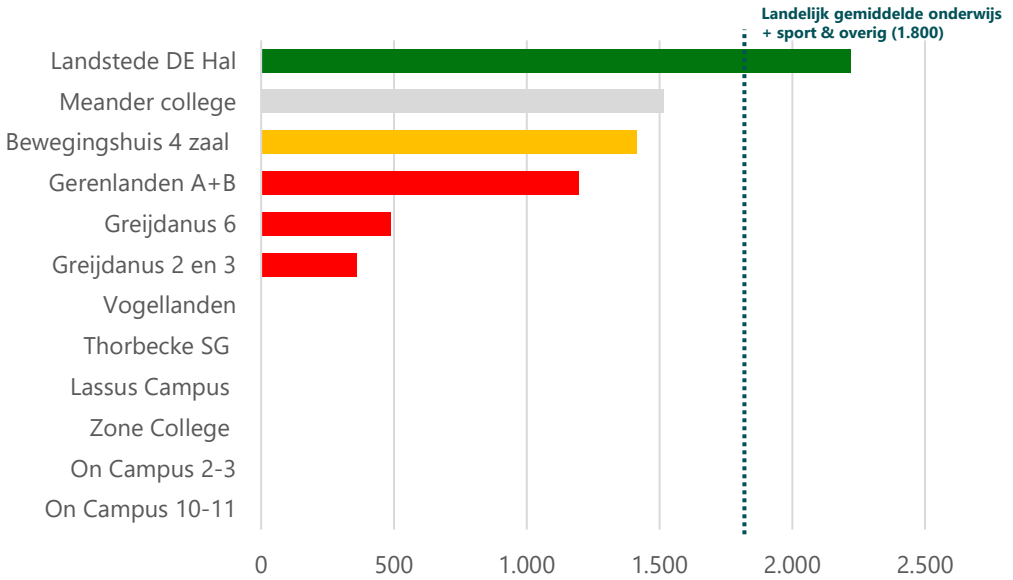
- >2.100 uur = zeer goed
- 1.900-2.100 uur = goed
- 1.700-1.900 uur = voldoende
- 1.500-1.700 uur = matig
- <1.500 uur = slecht

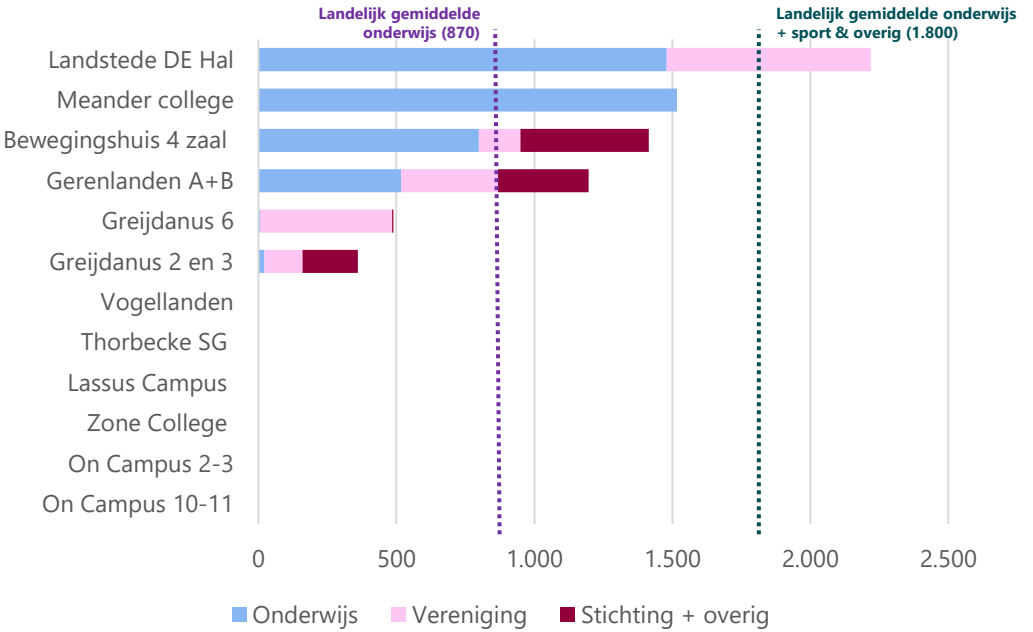
*Op basis van landelijk gemiddelde (2.030 uur), Mulier 2024

Wat valt op?

- De meeste sporthallen zijn goed bezet, met een bezettingsgraad die ver boven het landelijke gemiddelde ligt. Er is geen ruimte voor intensivering van het gebruik.
- ROC Deltion zal haar accommodatie meer inzetten voor avondonderwijs, waardoor de beschikbaarheid voor verenigingsgebruik afneemt.
- Sporthal Zuid is uitstekend bezet door verenigingen, stichtingen en andere organisaties. De hal wordt echter nauwelijks gebruikt door onderwijs, wat leidt tot leegstand gedurende de dag.

Gebruik en bezetting binnensport (sportzalen)

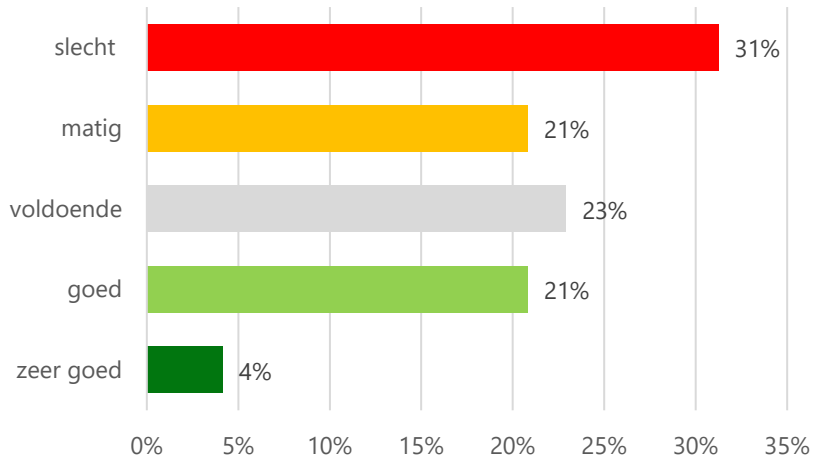
- >2.100 uur = zeer goed
- 1.900-2.100 uur = goed
- 1.700-1.900 uur = voldoende
- 1.500-1.700 uur = matig
- <1.500 uur = slecht

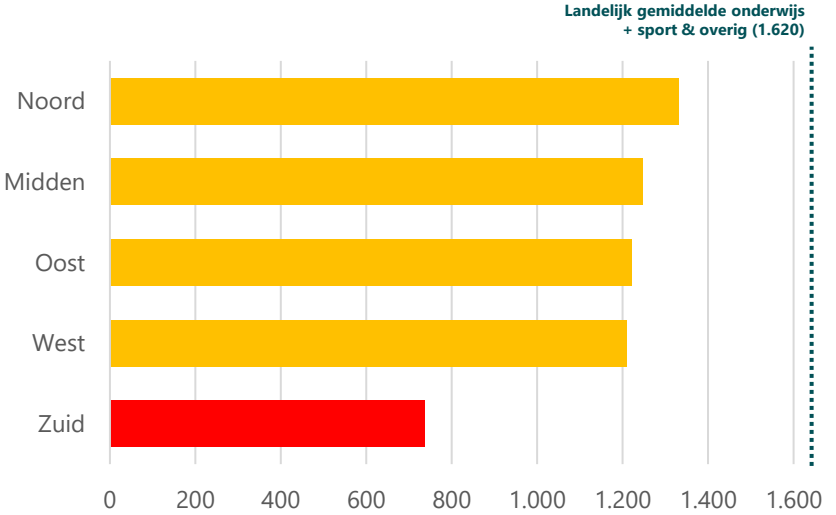
*Op basis van landelijk gemiddelde (2.030 uur), Mulier 2024

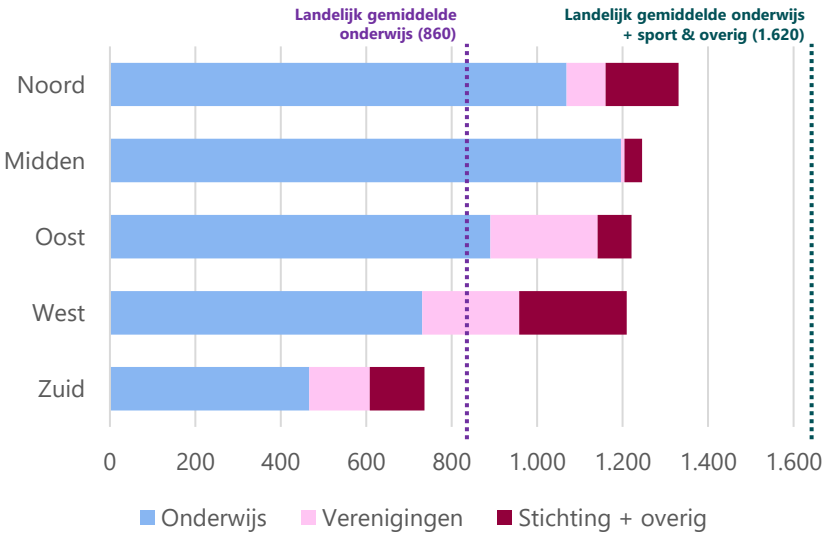
Wat valt op?

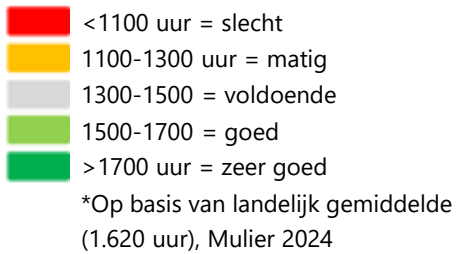
- Van een zestal sportzalen is geen inzicht verkregen in de bezetting.
- Landstede en Meander worden meer dan landelijk gemiddeld gebruikt voor het onderwijs.
- Er lijkt in sommige sportzalen ruimte voor intensivering van gebruik. Daarbij moet echter per accommodatie worden bekeken in hoeverre deze beschikbaar is op de gewenste tijdstippen, aangezien sommige locaties niet elke avond of in het weekend open zijn.

Gebruik en bezetting binnensport (gymzalen)

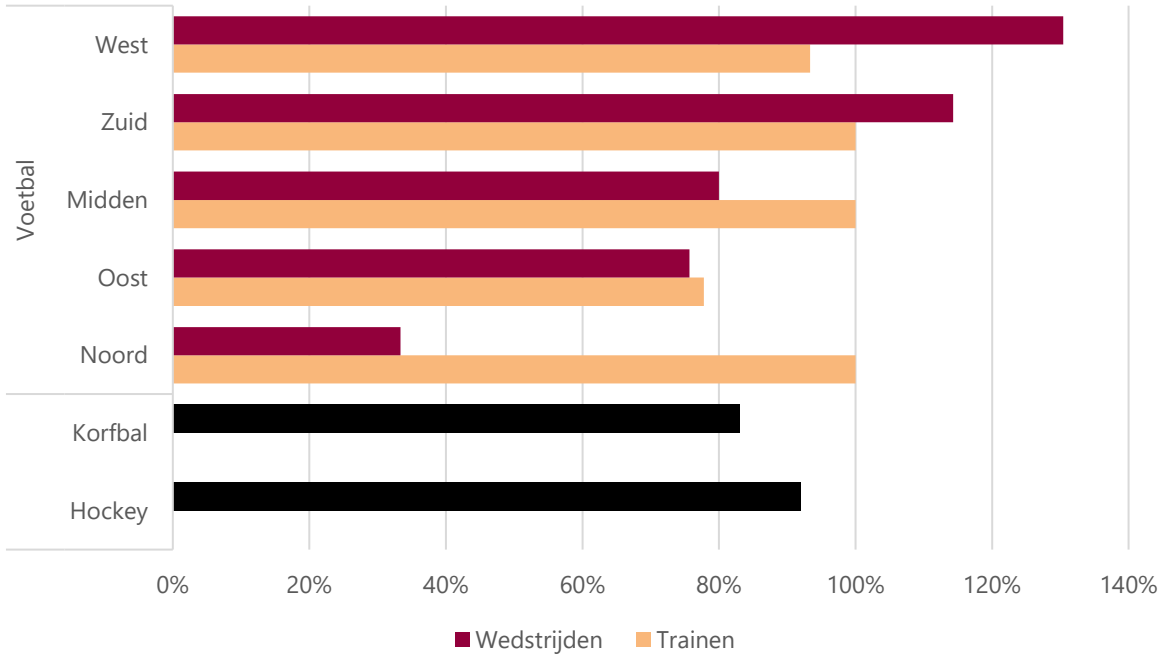

*Op basis van landelijk gemiddelde (1.620 uur), Mulier 2024

Wat valt op?

- In totaal zijn 48% van de gymzalen in Zwolle voldoende tot zeer goed bezet, 52% matig tot zeer slecht bezet.
- De onderwijsbezetting ligt in stadsdeel Noord, Midden en Oost boven het landelijke gemiddelde.
- De gymzalen worden met name minder gebruikt voor sport & overige activiteiten dan landelijk gemiddeld.

Gebruik en bezetting buitensport

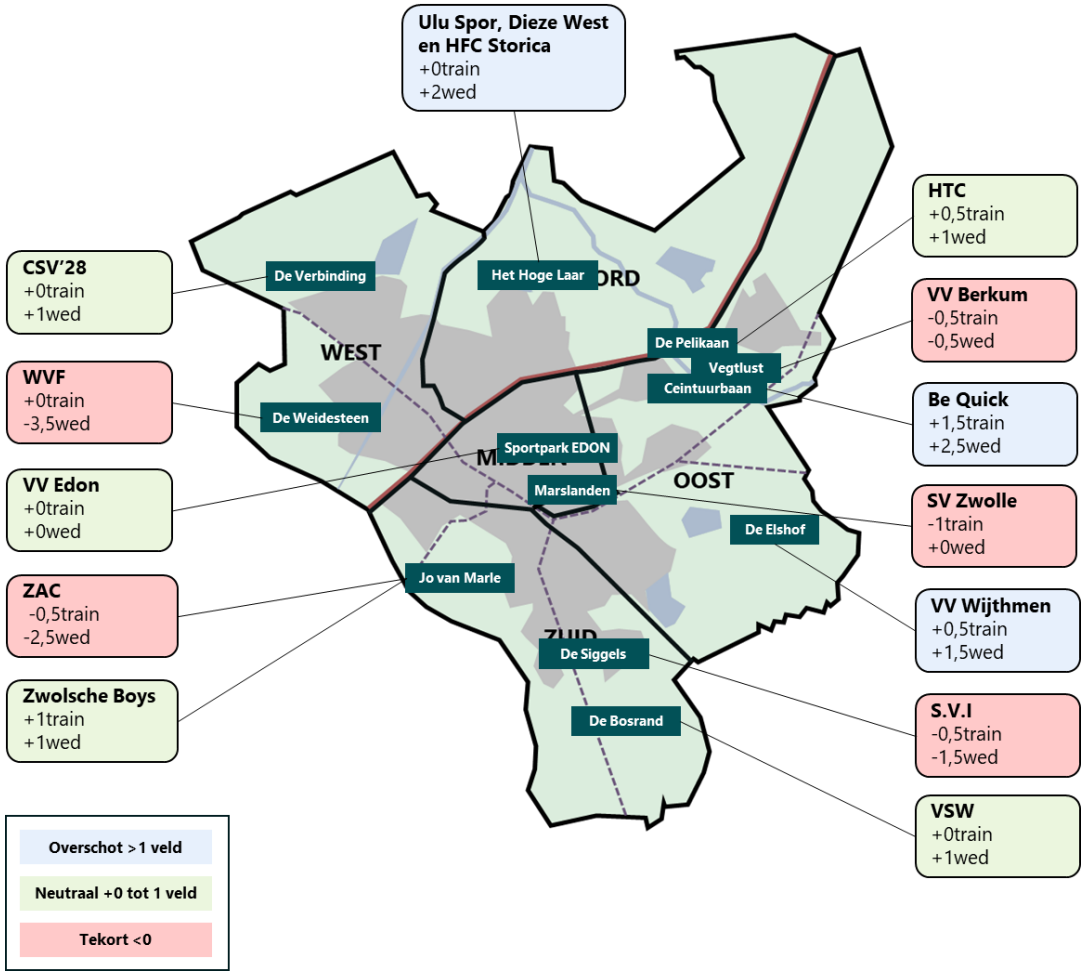
Toelichting:

- Het resultaat is 100% wanneer de vraag naar velden in balans is met het aanbod. De vraag wordt bepaald door het aantal spelende teams en de richtlijnen van de KNVB. Een resultaat van minder dan 100% betekent dat er voldoende velden beschikbaar zijn, terwijl een resultaat van meer dan 100% aangeeft dat de vraag of het gebruik het aanbod overstijgt.
- Een trainingsveld is een kunstgras- of natuurgrasveld met verlichting. Onder wedstrijdvelden vallen alle soorten velden.

Wat valt op?

- In stadsdeel West en Zuid ligt de vraag/het gebruik van wedstrijdvoetbalvelden hoger dan het beschikbare aantal velden. Met name in stadsdeel Noord is een overschot aan wedstrijdvelden.
- Het aanbod aan trainingsvelden is in stadsdeel Zuid, Midden en Noord in evenwicht. In Oost is ruimte voor intensivering van gebruik.
- Het aantal korfbal- en hockeyvelden voorziet in de vraag.

Gebruik en bezetting voetbalvelden

Toelichting:

- De overschotten en tekorten zijn gebaseerd op het aanbod van velden en de vraag ernaar. De vraag wordt bepaald door het aantal spelende teams en de normen volgens de KNVB (KNVB-monitor). Deze monitor houdt echter geen rekening met de kwaliteit van de velden, en daardoor ook niet met de werkelijke bespeelbaarheid ervan.

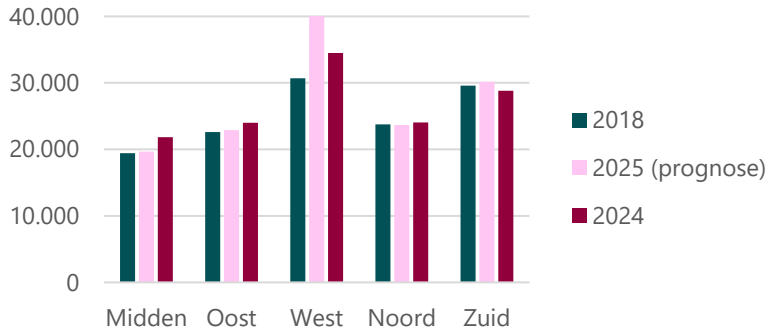
Wat valt op?

- Er zijn met name tekorten in stadsdeel West en Zuid. De tekorten bij WVF, ZAC en SVI zijn aanzienlijk. Ook in stadsdeel Midden worden tekorten ervaren.
- Er zijn enkele overschotten, met name in stadsdeel Noord en Oost.

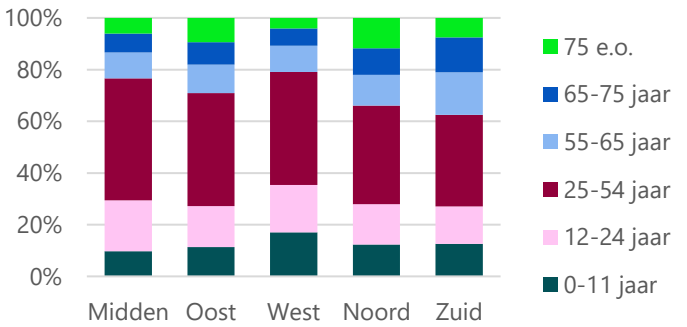
Inventarisatie vraag/behoefte

Totale samenstelling bevolking Zwolle per stadsdeel (2024)

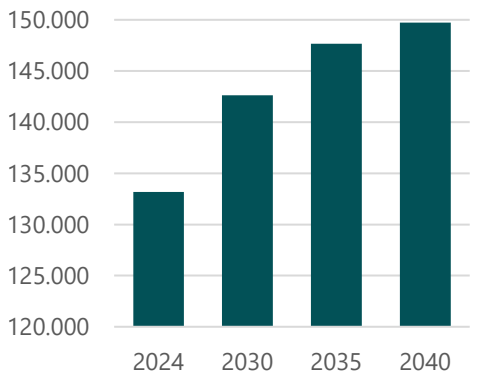
Prognose stijging inwonersaantal onderzoek 2018

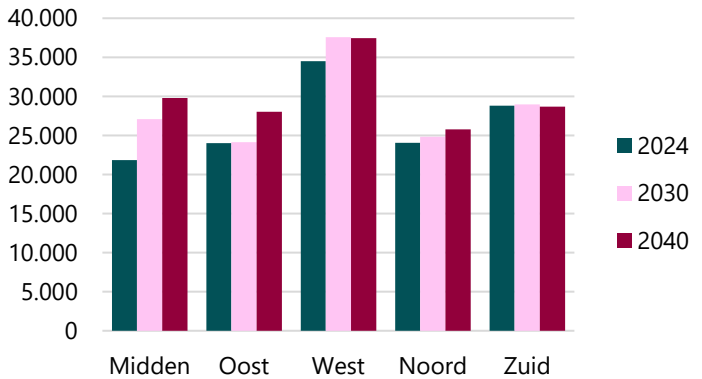
Verdeling inwoners naar leeftijdscategorie per stadsdeel (2024)

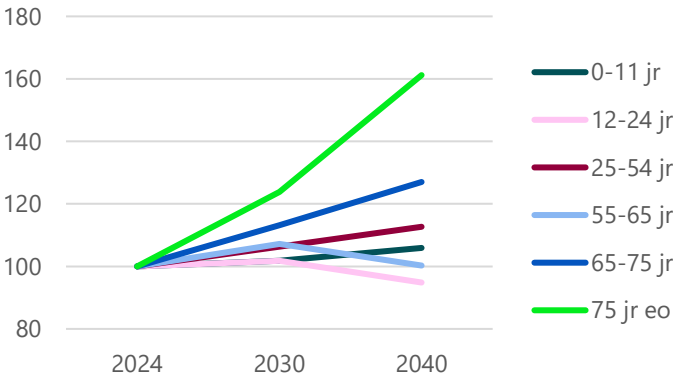
Absolute bevolkingsontwikkeling naar tot 2040

Absolute stijging per stadsdeel tot 2040

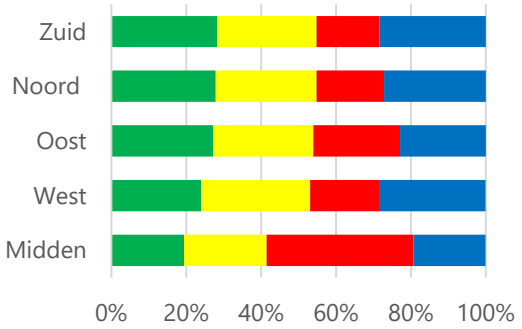

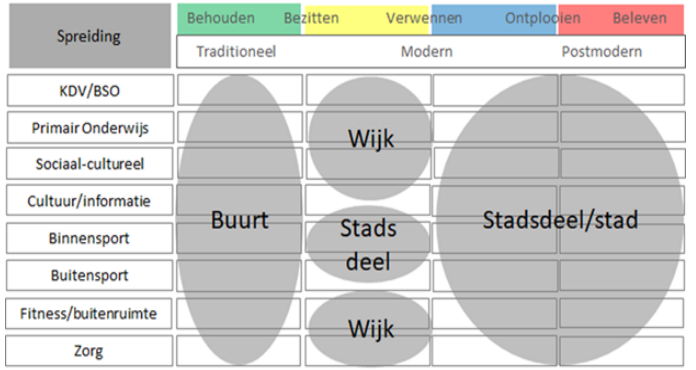
Relatieve stijging naar leeftijdsklasse (index 2024 = 100)

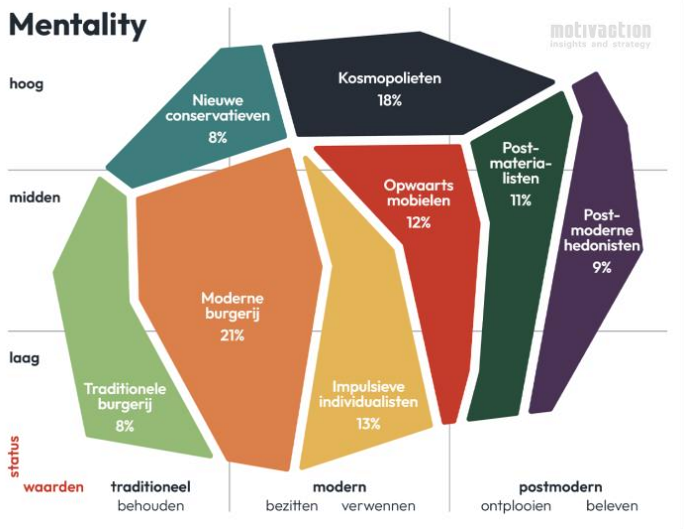

Leefstijlen

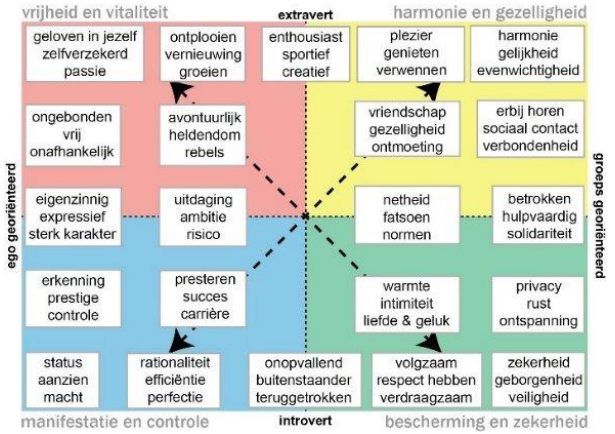
% Leefstijlen per stadsdeel (2022)

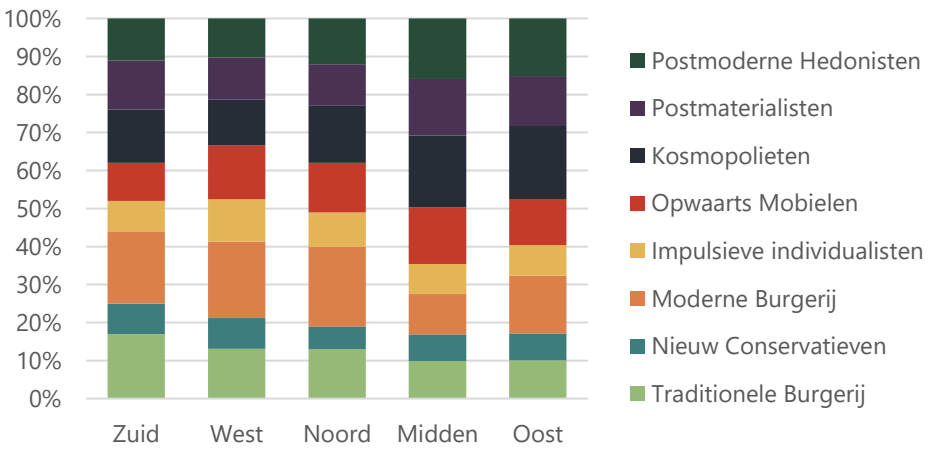

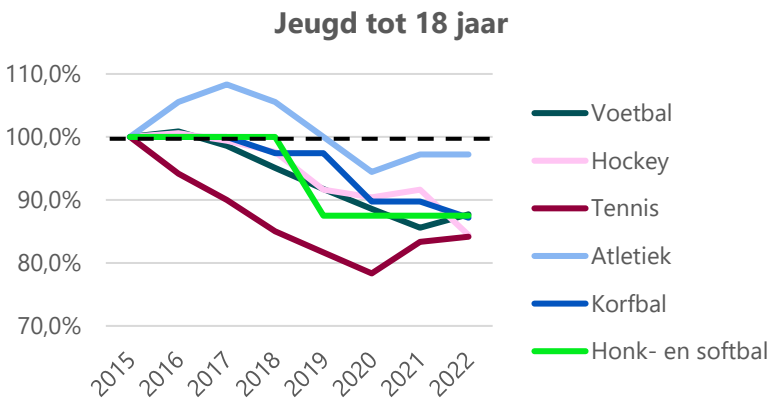

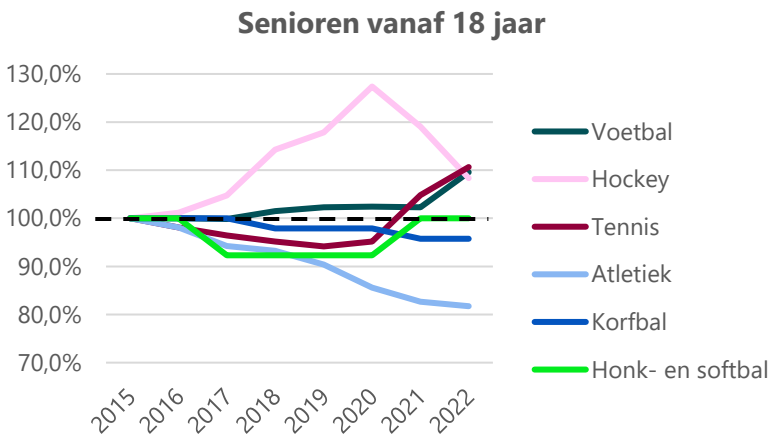
* Percentages geven de verdeling in Nederland weer

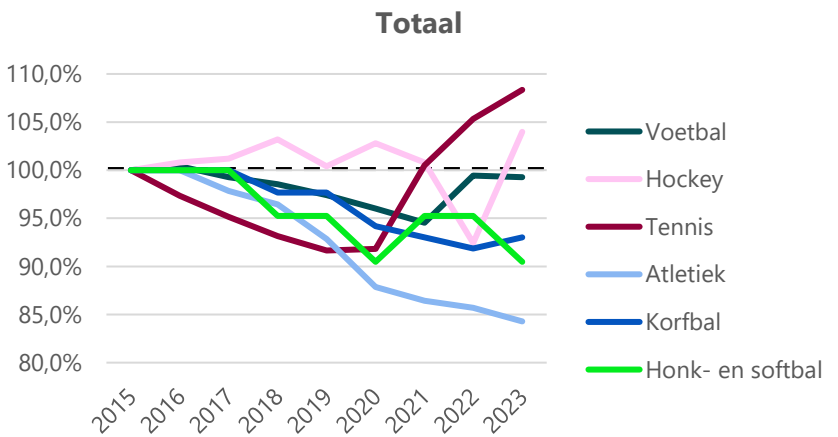

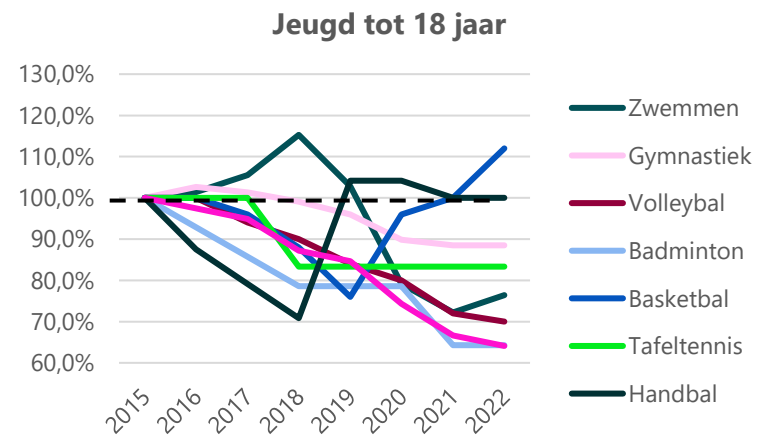

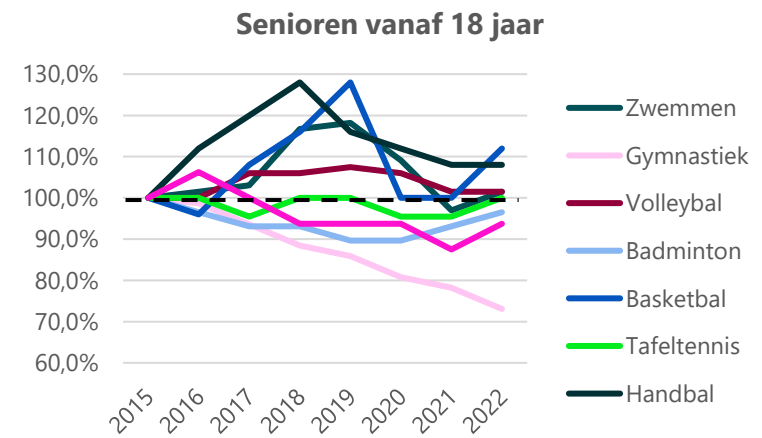
Landelijke trends sport- en beweegdeelname

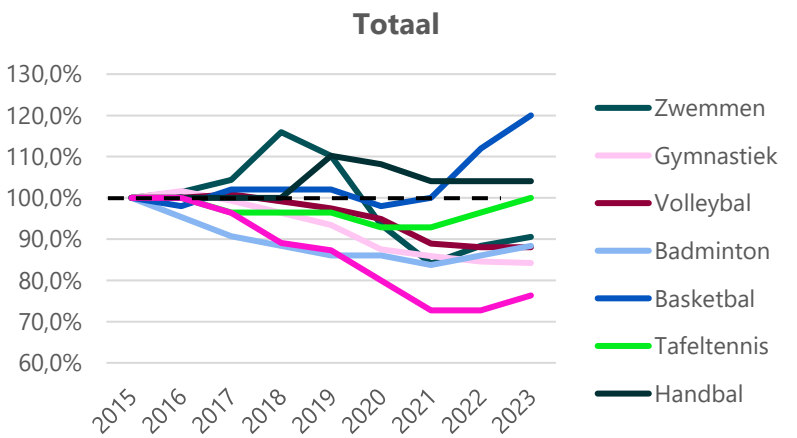

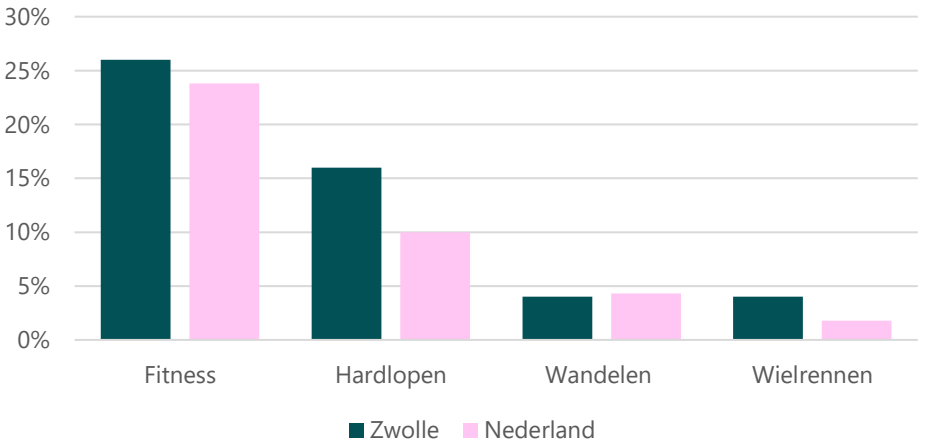

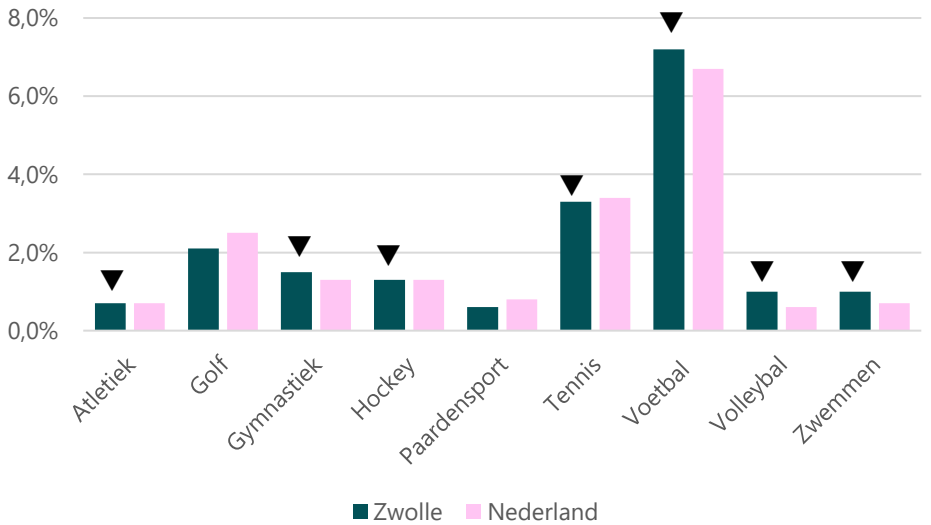
Sport- en beweegdeelname Zwolle

Lidmaatschappen	Zwolle 2017	Zwolle 2022	NL
0 tot 10 jaar	27,20% (5-10 jaar)	19,90%	20%
10 tot 25 jaar	42,70%	42,40%	42%
25 tot 45 jaar	24,0%	24,8%	22%
45 tot 65 jaar	21,5%	22,2%	21%
65plus	15,6%	16,0%	16%
Totaal	**25,90%**	**25,60%**	**24%**

Ongeorganiseerde sportdeelname

Deelname populaire sporten (2022)

> 18 jaar	Zwolle 2017	Zwolle 2022	NL 2022
Voldoet aan beweegrichtlijn	59,0%	53,3%	47,5%
% wekelijks sporter	54,0%	58,9%	53,6%

Sport- en beweegdeelname Zwolle

Wijk	% wekelijkse sporter	% voldoet aan beweegrichtlijn
Binnenstad	63,9%	56,7%
Diezerpoort	53,7%	52,3%
Wipstrik	57,4%	52,4%
Assendorp	59,1%	53,4%
Kamperpoort-Veerallee	58,5%	51,2%
Poort van Zwolle	52,6%	47,7%
Westenholte	51,7%	48,7%
Stadshagen	56,1%	48,9%
Holtenbroek	46,4%	46,7%
Aa-landen	48,6%	46,9%
Vechtlanden	56,9%	50,7%
Berkum	54,0%	48,9%
Marsweteringlanden	51,0%	49,5%
Schelle	55,7%	52,1%
Ittersum	51,9%	50,2%
Soestweteringlanden	51,2%	48,8%

Boven landelijk gemiddelde

Onder landelijk gemiddelde

De beweegbox en sportcontainers

De beweegbox

Sportcontainers in de openbare ruimte

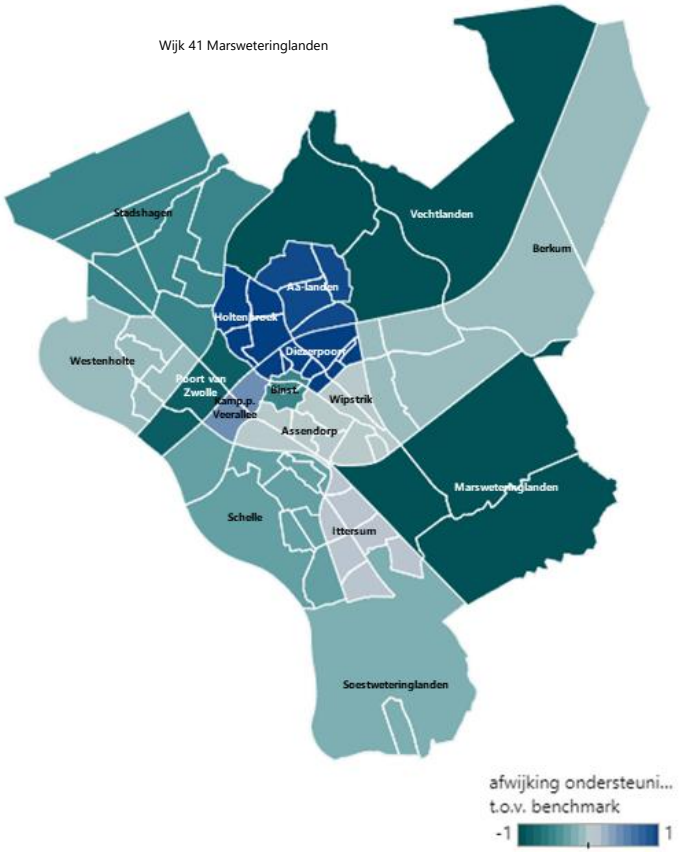

Wijken in kaart

Indeling wijk aan de hand van indicatoren vitaliteit & zelfredzaamheid en totaal sociaal domein (2022)

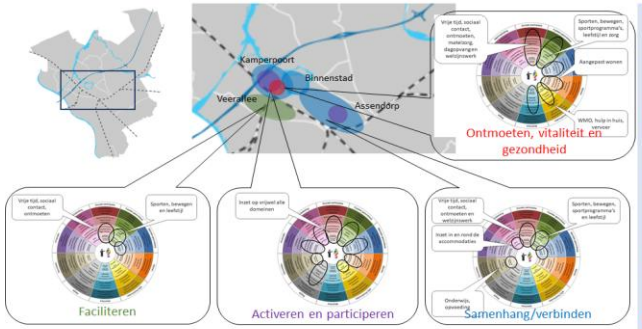

Benchmark totaal sociaal domein per wijk (2022)

Programma maatschappelijke voorzieningen

Midden

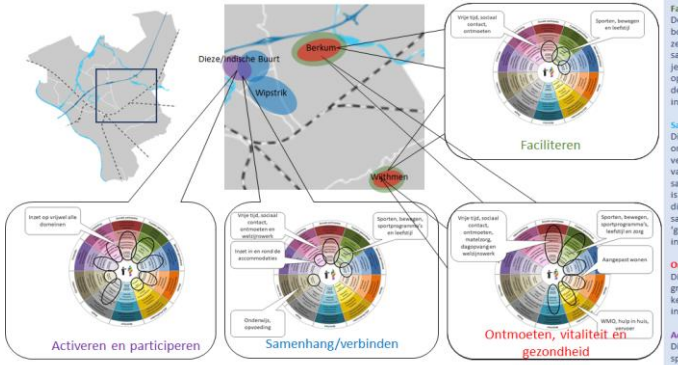
Faciliteren
De maatschappelijke opgave in wijken die bovengemiddeld scoren, waar de inwoners zelfredzaam zijn, waar sprake is van sociale samenhang en problematiek met kinderen, jeugd en jongeren beperkt voorkomt. De opgave kenmerkt zich door het behouden van de goede uitgangspositie en faciliteren van de initiatieven van de inwoners.

Samenhang en verbinding
Dit zijn de wijken waar de sociale samenhang onder druk staat of te laag is. Dat kan door veel doorstroom in de woningen, de leefstijl van de inwoners of door een snel wijzigende samenstelling van de wijk of buurt. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in de buurten die direct grenzen aan de Binnenstad, waar samenhang tussen inwoners met een 'grootstedelijke' leefstijl en de 'gevestigde' inwoners een opgave is.

Activeren en participeren
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar sprake is van grote groepen kwetsbare inwoners. De opgave in deze buurten is veelzijdig en vereist inzet vanuit verschillende domeinen.

Ontmoeten, vitaliteit en gezondheid
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar grote groepen senioren woonachtig zijn. De kern van de opgave is de vitaliteit van de inwoners en voorkomen van vereenzaming.

Oost

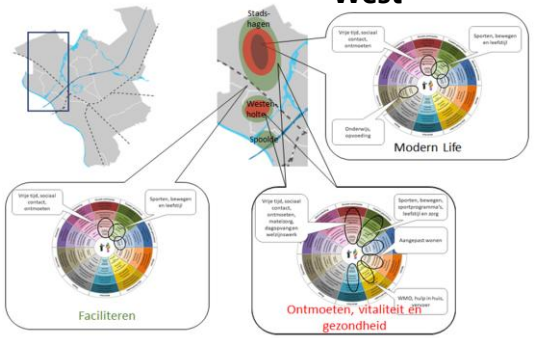
Faciliteren
De maatschappelijke opgave in wijken die bovengemiddeld scoren, waar de inwoners zelfredzaam zijn, waar sprake is van sociale samenhang en problematiek met kinderen, jeugd en jongeren beperkt voorkomt. De opgave kenmerkt zich door het behouden van de goede uitgangspositie en faciliteren van de initiatieven van de inwoners.

Samenhang en verbinding
Dit zijn de wijken waar de sociale samenhang onder druk staat of te laag is. Dat kan door veel doorstroom in de woningen, de leefstijl van de inwoners of door een snel wijzigende samenstelling van de wijk of buurt. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in de buurten die direct grenzen aan de Binnenstad, waar samenhang tussen inwoners met een 'grootstedelijke' leefstijl en de 'gevestigde' inwoners een opgave is.

Ontmoeten, vitaliteit en gezondheid
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar grote groepen senioren woonachtig zijn. De kern van de opgave is de vitaliteit van de inwoners en voorkomen van vereenzaming.

Activeren en participeren
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar sprake is van grote groepen kwetsbare inwoners. De opgave in deze buurten is veelzijdig en vereist inzet vanuit verschillende domeinen.

West

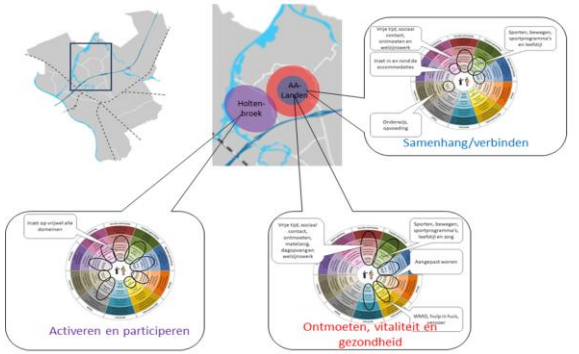

Faciliteren
De maatschappelijke opgave in wijken die bovengemiddeld scoren, waar de inwoners zelfredzaam zijn, waar sprake is van sociale samenhang en problematiek met kinderen, jeugd en jongeren beperkt voorkomt. De opgave kenmerkt zich door het behouden van de goede uitgangspositie en faciliteren van de initiatieven van de inwoners.

Ontmoeten, vitaliteit en gezondheid
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar grote groepen senioren woonachtig zijn. De kern van de opgave is de vitaliteit van de inwoners en voorkomen van vereenzaming.

Modern Life
Dit is de maatschappelijke opgave in wijken die over het algemeen bovengemiddeld scoren, maar waar problematiek zichtbaar is die de moderne leefstijl met zich meebrengt. In die wijken komen bijvoorbeeld relatief veel scheidingen voor met een problematiek met opgroeiende kinderen.

Noord

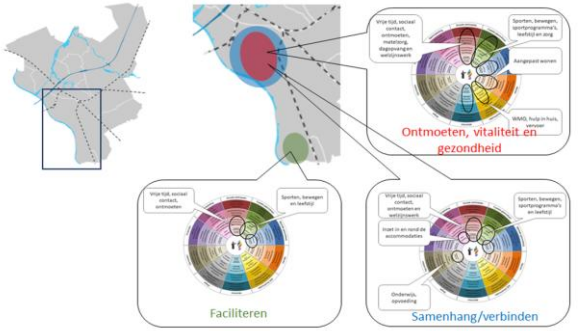

Samenhang en verbinding
Dit zijn de wijken waar de sociale samenhang onder druk staat of te laag is. Dat kan door veel doorstroom in de woningen, de leefstijl van de inwoners of door een snel wijzigende samenstelling van de wijk of buurt. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in de buurten die direct grenzen aan de Binnenstad, waar samenhang tussen inwoners met een 'grootstedelijke' leefstijl en de 'gevestigde' inwoners een opgave is.

Ontmoeten, vitaliteit en gezondheid
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar grote groepen senioren woonachtig zijn. De kern van de opgave is de vitaliteit van de inwoners en voorkomen van vereenzaming.

Activeren en participeren
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar sprake is van grote groepen kwetsbare inwoners. De opgave in deze buurten is veelzijdig en vereist inzet vanuit verschillende domeinen.

Zuid

Faciliteren
De maatschappelijke opgave in wijken die bovengemiddeld scoren, waar de inwoners zelfredzaam zijn, waar sprake is van sociale samenhang en problematiek met kinderen, jeugd en jongeren beperkt voorkomt. De opgave kenmerkt zich door het behouden van de goede uitgangspositie en faciliteren van de initiatieven van de inwoners.

Samenhang en verbinding
Dit zijn de wijken waar de sociale samenhang onder druk staat of te laag is. Dat kan door veel doorstroom in de woningen, de leefstijl van de inwoners of door een snel wijzigende samenstelling van de wijk of buurt. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in de buurten die direct grenzen aan de Binnenstad, waar samenhang tussen inwoners met een 'grootstedelijke' leefstijl en de 'gevestigde' inwoners een opgave is.

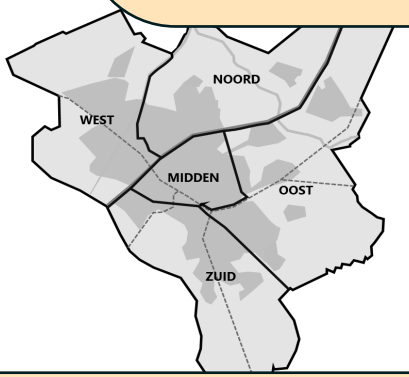
Ontmoeten, vitaliteit en gezondheid
Dit is de opgave in de wijken en buurten waar grote groepen senioren woonachtig zijn. De kern van de opgave is de vitaliteit van de inwoners en voorkomen van vereenzaming.

Vraag/aanbodvergelijking (conclusie)

Toelichting binnensport

MIDDEN
- **Toekomstige vraag:** Behoefte vanuit verenigingen stijgt licht.
- **Verhouding aanbod:** Naar verwachting ontstaan er lichte toekomstige tekorten voor verenigingen. In de WRZV-hallen is nog enige ruimte mogelijk, maar de vraag is of dit voldoende gaat zijn om de verenigingen op gewenste tijden te huisvesten. Verenigingen maken echter ook gebruik van binnensport-accommodaties buiten stadsdeel Midden. In gymzalen is ruimte voor extra gebruik, echter bieden gymzalen beperkte functionaliteiten voor verenigingen.
- Onderwijs maakt op dit moment aanzienlijk meer dan landelijk gemiddeld gebruik van de gymzalen.

NOORD
- **Toekomstige vraag:** Behoefte vanuit verenigingen daalt licht.
- **Verhouding aanbod:** De sporthallen en -zalen zijn eigendom van onderwijsinstellingen (ROC Deltion, Meander en Lassus Campus). Alleen ROC Deltion biedt ruimte voor verenigingen, het grote aantal gymzalen is beperkt functioneel. Er bestaat een risico dat Deltion besluit minder verenigingen te huisvesten. Dit kan, ondanks de afnemende behoefte, snel tot een tekort leiden. De mogelijkheden voor flexibiliteit zijn beperkt. In gymzalen is ruimte voor extra gebruik, echter bieden gymzalen beperkte functionaliteiten voor verenigingen.
- Onderwijs maakt op dit moment aanzienlijk meer dan landelijk gemiddeld gebruik van de gymzalen.

WEST
- **Toekomstige vraag:** Behoefte vanuit verenigingen daalt licht.
- **Verhouding aanbod:** Er is een tekort aan sportruimte met de juiste functionaliteiten voor enkele verenigingen. Verenigingen (o.a. volleybal en korfbal) maken daarom op dit moment al gebruik van sporthallen buiten stadsdeel West (bijv. in Noord).

OOST
- **Toekomstige vraag:** Behoefte vanuit verenigingen stijgt licht.
- **Verhouding aanbod:** Naar verwachting ontstaan toekomstige knelpunten. De sporthallen zijn zeer goed bezet. Hier is geen ruimte voor intensivering van gebruik. In gymzalen is ruimte voor extra gebruik, echter bieden gymzalen beperkte functionaliteiten voor verenigingen.

ZUID
- **Toekomstige vraag:** Behoefte vanuit verenigingen stijgt licht.
- **Verhouding aanbod:** In Sporthal Zuid is ruimte voor extra gebruik overdag, in de avond is de sporthal vol. Er is een tekort aan sportruimte met de juiste functionaliteiten voor enkele verenigingen. Verenigingen (o.a. volleybal en badminton) maken daarom op dit moment al gebruik van sporthallen buiten stadsdeel Zuid (bijv. in Noord) door tekorten aan sporthallen in de eigen wijk. In gymzalen is ruimte voor extra gebruik, echter bieden gymzalen beperkte functionaliteiten voor verenigingen.

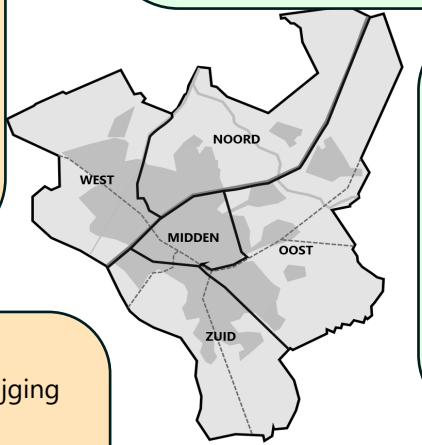
Toelichting buitensport

Bij de conclusies per stadsdeel geldt voor hockey in elk stadsdeel dezelfde conclusie:

- *Er is één hockeyvereniging in gemeente Zwolle. In de huidige situatie er een licht overschot van 0,5 veld. De toekomstige vraag neemt gemeente breed licht toe. Het aantal velden is hiervoor naar verwachting toereikend. Echter dient dit regelmatig gemonitord te worden.*

NOORD
- **Toekomstige vraag:** Verwachte lichte stijging deelname aan voetbal, hockey, tennis en overige buitensporten.
- **Verhouding aanbod:**
  - Aanbod voetbalvelden toereikend om te voorzien in toekomstige vraag.
  - Aanbod tennisvelden niet toereikend (op basis van maximale bandbreedte) om in toekomstige vraag te voorzien. Disclaimer dat de stijgende deelname aan tennis ook toegerekend kan worden aan padel.

MIDDEN
- **Toekomstige vraag:** Verwachte lichte stijging deelname aan voetbal, hockey, tennis en overige buitensporten.
- **Verhouding aanbod:**
  - Lichte tekorten in aantal voetbalvelden. Slechte kwaliteit velden Marslanden.
  - Aanbod tennisvelden voldoende om in toekomstige vraag te voorzien. Disclaimer dat de stijgende deelname aan tennis ook toegerekend kan worden aan padel.

OOST
- **Toekomstige vraag:** Verwachte lichte stijging deelname aan voetbal, hockey, tennis en overige buitensporten.
- **Verhouding aanbod:**
  - Aanbod voetbalvelden toereikend voor toekomstige vraag.
  - Aanbod tennisvelden niet toereikend om in toekomstige vraag te voorzien. Disclaimer dat de stijgende deelname aan tennis ook toegerekend kan worden aan padel.

WEST
- **Toekomstige vraag:** Verwachte lichte stijging deelname aan voetbal, hockey, tennis en overige buitensporten.
- **Verhouding aanbod:**
  - Grote tekorten in aanbod voetbalvelden.
  - Aanbod tennisvelden niet toereikend om in toekomstige vraag te voorzien. Disclaimer dat de stijgende deelname aan tennis ook toegerekend kan worden aan padel.

ZUID
- **Toekomstige vraag:** Verwachte lichte daling deelname aan voetbal, hockey en overige buitensporten. Lichte stijging bij tennis.
- **Verhouding aanbod:**
  - Grote tekorten in aanbod voetbalvelden. Tekorten blijven te groot, ondanks lichte dalende vraag.
  - Aanbod tennisvelden niet toereikend om in toekomstige vraag te voorzien. Disclaimer dat de stijgende deelname aan tennis ook toegerekend kan worden aan padel.

Deelnemers klankbordgroep

Deelnemers project- & klankbordgroep

Aanwezig eerste bijeenkomst projectgroep;

- Anton Tuinman
- Marcel Dahoe
- Ingeborg Evenblij
- Sanneke Snuverink

Aanwezig tweede projectgroep bijeenkomst:

- Anton Tuinman
- Marcel Dahoe
- Ingeborg Evenblij
- Johan Dikkema

Aanwezig eerste klankbordgroep bijeenkomst:

- Jeroen van Vilsteren (Vogellanden)
- Bas Koekoek (Sporthal Zuid)
- Martijn Mellema (SportService Zwolle)
- Thijs Keuper (SportService Zwolle)
- Michel Plender (Landstede)
- Florieke Wondergem (Deltion)
- Dion Reijnen (Victorium)

Aanwezig tweede klankbordgroep bijeenkomst:

- Martijn Mellema (SportService Zwolle)
- Thijs Keuper (SportService Zwolle)
- Michel Plender (Landstede)
- Dion Reijnen (Victorium)

Feedback sportverenigingen

Feedback binnensport

Tijdens een bijeenkomst met vertegenwoordigers van de grotere binnensportverenigingen zijn de belangrijkste conclusies en ontwikkelrichtingen besproken. De aanwezigen (zie tabel) reageerden positief op de gedeelde inzichten en gaven aan zich grotendeels te herkennen in de uitkomsten. Hun feedback is op de volgende pagina samengevat in twee categorieën: elementen waarover consensus was en punten die zij als onvolledig benoemd ervaarden.

#	Sport	Vereniging
1.	Badminton	Blauwvinger
2.	Badminton	ZBC
3.	Badminton	ZBC
4.	Basketbal	Be Quick '28
5.	Basketbal	ZAC
6.	Handbal	HV Zwolle
7.	Korfbal	Sparta
8.	Turnen	Avanti
9.	Turnen	Kwiek & Lenig
10.	Turnen	SAZ
11.	Turnen	Sparta
12.	Volleybal	CSV
13.	Volleybal	SVI
14.	Volleybal	VC Zwolle
15.	Volleybal	Voorsterslag
16.	G-Voetbal	De Boog
17.	Varia	Revas de Peperbus

Feedback binnensport

Mee eens & belangrijk

- Betaalbare tarieven: De aanwezige verenigingen gaven aan dat betaalbare huurtarieven cruciaal zijn om financieel adem te kunnen halen.
- Grote regionale verschillen: Er werd gewezen op de te grote verschillen tussen de tarieven en voorzieningen in Zwolle en die in omliggende of vergelijkbare gemeenten.
- Volle zalen, behoefte aan meer functionele ruimte: De huidige capaciteit van binnensportaccommodaties (m.n. sporthallen & zalen) ervaren zij als onvoldoende. Er is duidelijke behoefte aan extra, functionele zaalruimte die efficiënt inzetbaar is voor verenigingen.
- Beperkte trainingsmogelijkheden: Sommige verenigingen willen vaker trainen, maar dit is financieel én qua beschikbaarheid van zaalruimte niet haalbaar.
- Overzichtelijk systeem voor verhuur: Een systeem voor transparante en overzichtelijke verhuur wordt als waardevol gezien, maar krijgt lagere prioriteit dan betaalbaarheid en extra ruimte.
- Inventaris voldoet niet: Gemeentelijke binnensportaccommodaties beschikken niet altijd over voldoende of geschikt materiaal, met name turnverenigingen worden hierdoor geraakt. Zij hebben zaalruimte moeten opzeggen door verouderd en niet-vervangen materiaal.

Toevoegingen en/of onvolledig benoemd

- Onzichtbaar tekort aan ruimte: Het tekort aan functionele zaalruimte is deels onzichtbaar, omdat verenigingen ledenstops hanteren (aantoonbaar via data Sportservice Zwolle, volgt), er al eerder zaaluren zijn gekort en zaalruimte bij onderwijsinstellingen vaak niet beschikbaar is voor verenigingen
- Stijgende contributies: De contributies zijn de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen (aantoonbaar via data Sportservice Zwolle, volgt)
- Toekomst van verenigingen onder druk: Er leeft onzekerheid over het voortbestaan van diverse verenigingen en de (breed-)maatschappelijke activiteiten die zij organiseren
- Aangepast sporten: Specifieke knelpunten voor aangepast sporten kwamen naar voren zoals de problematische beschikbaarheid van vervoer via de Wmo-taxi, vanwege beperkte financiële middelen (voldoende personeel). Verenigingen voor aangepast sporten maken zich zorgen over de beperkte beschikbaarheid van geschikte zaalruimte en warmwaterfaciliteiten in Zwolle. Deze voorzieningen worden nu grotendeels aangeboden via een commerciële exploitant, waardoor de continuïteit onder druk staat bij gebrek aan volwaardige alternatieven.
- Versnipperd eigendom: Kwetsbaarheid van het aanbod door veel verschillende sportaccommodatie exploitanten
- Behoefte aan coördinatie: Meer centrale regie vanuit Sportservice Zwolle en/of de gemeente op de verdeling van zaalruimte is gewenst
- Langetermijnvisie ontbreekt: Er is behoefte aan een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de binnensport, zodat investeringen beter kunnen worden gepland en verrassingen worden voorkomen
- Dilemma betaalbaarheid vs. Uitbreiding: De sterke focus op betaalbare tarieven maakt het realiseren van extra sportzaalruimte complex
- Oorzaak-gevolg risico's: Verenigingen gaan creatieve oplossingen bedenken om kosten te drukken, zoals het verplaatsen van activiteiten naar buiten. Dit brengt het risico met zich mee dat de exploitatie van binnensportaccommodaties verder onder druk komt te staan.

Feedback buitensport

Voor de buitensportverenigingen is per e-mail om feedback gevraagd. Met de verenigingen van de grote sporten (voetbal, tennis, hockey en korfbal) is een samenvatting van de bevindingen gedeeld, waarop zij konden reageren met opmerkingen als: “Is dit herkenbaar?”, “Herken je dit niet?” of “Zijn er nog aanvullingen?”.

De overige sportverenigingen, zoals atletiek, mountainbike, wielrennen en rugby, zijn benaderd met het verzoek om hun inzichten te delen over onder andere capaciteit en bezetting, functionaliteit, kwaliteit, tarieven, toekomstige ontwikkelingen en breed-maatschappelijke activiteiten. Enkele verenigingen hebben hierop gereageerd; hun reacties zijn opgenomen op de volgende pagina’s.

Club	
CSV'28	TV PAF
vv WVF	ZTC De Pelikaan
TC'91	HTC
Sparta Zwolle	SV Zwolle
TC WVF	Oranje Zwart
HC Zwolle	Z.S.R. Boreas
AV PEC 1910	Rugbyclub Zwolle
TVZ 750	Thor
ZRZV	ZLTB
Blue Hawks	Hanze Beachvolleybal
HV Zwolle	Bluefingers Ultimate Frisbee
KV Peddelaars	St. Sebastiaan
BB Lopers	JBV Het Zuiderboeltje
Dieze West	Gazgas
HFC Storica	Zwolse Wandelverenigingen
Toerclub Swolland	Hanzerenners
MTB Zwolle	SVI
Be Quick '28	ZAC
VV Berkum	TC Ittersum
TV Triade	Golfclub Zwolle
VSW	Schaatsvereniging Zwolle
vv Wijthmen	Ulu Spor
Rijden is Kunst	SV Zwolle

Feedback buitensport

Atletiekvereniging PEC 1910

- Capaciteit en bezetting: de avonden zijn druk bezet door onze eigen vereniging. Het gebruik overdag is niet altijd helder. Doordat Sportservice een deel van de verhuringen regelt hebben wij niet altijd het complete overzicht. Aangezien er een groot aantal sleutels in omloop zijn van het hek weten wij niet altijd wie er wel en niet de baan via hen heeft gereserveerd. De springmatten zijn eigendom van de vereniging. Deze zouden door de gebruikers moeten worden gehuurd voor gebruik via ons.
- Baan en functionaliteit: Baan voldoet op zich. De belijning en slijtage toplaag blijft een aandachtspunt. Op meerdere plekken is de baan aan slijtage onderhevig en worden de lijnen steeds minder zichtbaar.
- Kwaliteit: zie punt 2
- Tarieven: Op zich prima. Elke stijging van de tarieven betekent voor ins ene contributieverhoging voor de leden.
- Toekomst: dit is een lastige vraag. Denken dat het ledental zou kunnen groeien voor de baanatletiek maar door een afname van de inzet van leden komen we in de knel met onze trainerscapaciteit wat kan lijden tot afname in baanatleten. Wegatletiek zal stabiel zijn of iets toenemen in de toekomst.
- Breed maatschappelijke activiteiten: Op dit vlak zijn we al erg actief. Blindrunning. G-atleten, frame-running zijn inmiddels al onderdeel van onze vereniging. Voor alle nieuwe activiteiten staan we zeker open. We zullen dit altijd bekijken en kijken of we dit kunnen oppakken mits er genoeg tijd beschikbaar is van de vrijwilligers.

Hanze Beachvolleybal

- Capaciteit en bezetting: Op trainingsavonden is de capaciteit beperkt. We hebben veel meer spelers dan we op een avond (goed) kwijt kunnen. Ook ontvangen we steeds meer aanvragen voor vrij spelen, veldhuur, bedrijfsuitjes etc. Hiervoor is nog wel ruimte, maar enkel buiten de trainingstijden en schooltijden om.
- Functionaliteit: Deels, we missen een wateraansluiting en mogelijkheden om binnen te sporten.
- Kwaliteit: In de basis goed, maar het vandalisme is op het sportpark enorm hoog, wat maakt dat de hekken (vaak) stuk zijn. Ook worden er palen gejat en opbergplekken vernield.
- Tarieven: Wij hebben het geluk een buitensport te zijn. Hiervoor zijn de tarieven behapbaar.
- Toekomst: Stijging ledenaantallen. We zijn in de afgelopen paar jaar van iets meer dan 100 naar over de 200 leden gegroeid. Hierbij moeten we op het moment zelfs mensen teleurstellen.
- Breed-maatschappelijke activiteiten: Leuk, maar in alle eerlijkheid wordt dat wel lastig met de vrijwilligers die hiervoor nodig zijn.
- Meegeven: Beachvolleybal neemt ontzettend toe in populariteit. We zijn al geruime tijd bezig met de gemeente om een binnenlocatie te realiseren. We zouden daarmee ook een belangrijke rol in de omgeving spelen, aangezien de dichtstbijzijnde locaties nu in Nijmegen, Utrecht en Groningen zijn. Hierbij maken huurprijzen het voor ons op het moment onmogelijk om een geschikte locatie te vinden. De sport is daardoor enkel in de zomermaanden te beoefenen, waardoor we de kwaliteit in Zwolle niet op een hoger niveau kunnen krijgen. Dit maakt het vervolgens weer lastiger om goede trainers te vinden en te behouden.

Feedback buitensport

SV Zwolle

- Algemeen: Bezwaar gemaakt op eerdere sportaccommodatiebeleid (2020). Destijds niet betrokken.
- Capaciteit en bezetting: In de berekening zijn alleen de bij de KNVB-aangemelde teams meegenomen. In de praktijk maakt ook de school gebruik van de velden en zijn er overdag ook andere activiteiten. Herkent zich niet in voldoende trainingscapaciteit en lichte overcapaciteit op wedstrijddagen. Ervaren structurele tekorten.
- Functionaliteit: Velden bij andere verenigingen niet altijd te gebruiken.
- Toekomst: Qua aantal leden in vijf jaar verdubbeld van 300 naar 600 leden.
- Breed maatschappelijke activiteiten: School maakt overdag gebruik van de velden en er worden ook andere activiteiten georganiseerd.
- Meegeven:
  - Uitgaven sport: Vragen zich af wat de % verhouding van de sportuitgaven op de totale begroting in gemeente Zwolle is ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. En zijn ook benieuwd naar de % verhouding cultuur, omdat het gevoel heerst dat de gemeente meer inzet op cultuur.
  - **Verzoek kunstgrasveld:** Er is een onderbouwd verzoek ingediend bij Anton (18 november 2024) voor de aanleg van een kunstgrasveld als oplossing voor nu en investering voor in de toekomst.

HC Zwolle

- Algemene opmerkingen: het huidige contributiebedrag is inclusief zaalhockey. Zij zijn benieuwd of er een benchmark is uitgevoerd naar de kosten die verenigingen betalen voor de velden. Dit is verwerkt in het onderzoek.

MTB Zwolle

- Algemene opmerkingen: Zijn op dit moment bezig met het realiseren van een eigen accommodatie. Zij zijn er al jaren druk mee bezig, maar geven aan dat het nog niet zo hard loopt.

ZAC Zwolle

- Capaciteit en bezetting: ZAC herkent zich in de druk die er zit op het gebruik van sportparken. Bij ZAC (op het Jo van Marle sportpark) is de druk hoger dan in de samenvatting wordt weergegeven. Er is grote belasting van de velden en kleedruimtes, ZAC heeft al spelers/teams moeten weigeren omdat er simpelweg geen beschikbaarheid van zowel trainings- als wedstrijdvelden meer is. Zij verwachten dat de belasting alleen maar zal toenemen door (naast de gebruikelijke groei) onder andere de bouw van twee nieuwe wijken tegen Zwolle Zuid aan. Ook komen er steeds meer meidenteams waardoor de belasting op de kleedkamers wordt vergroot, de jongens en meiden kunnen immers geen kleedkamers delen.

Feedback buitensport

Hanzerenners

- Capaciteit en bezetting: Onze jeugd traint twee keer per week op de parkeerplaats van de Wythemenerplas. Met betrekking tot de bezetting gaat dat over het algemeen goed. De senioren trainen hier niet door het contract dat afgesloten is. Er zijn op deze locatie wel een aantal punten van zorg.
    - De Wythemenerplas in April en Mei het decor van de King's dance en Dance voor Liberation. Tijdens de opbouw en afbraak is vanaf de laatste week van April tot en met half Mei kan er dan niet door de jeugd getraind worden.
    - Op mooie dagen kan het erg druk zijn op de plas en dan is de parkeerplaats, ook al kunnen we die deels afzetten, niet altijd een veilige plek om te trainen. Deels door vertrekkend verkeer, deels door mensen die voetballen, volleyballen etc. Dit nog los van de nodige alcoholische consumpties die mensen op warme dagen drinken.
- Functionaliteit: Voor een tijdelijke en geïmproviseerde trainingslocatie is het redelijk. Er kan gefietst worden, we kunnen differentiëren in niveaus.
- Kwaliteit: Zoals aangegeven in de bovenstaande antwoorden. De kwaliteit is redelijk met een punt van zorg voor de veiligheid en continuïteit
- Tarieven: De huurprijs is redelijk, waarbij de zorg is of het contract verlengt wordt naar de afgesproken periode van 5 jaar.
- Toekomst: Voor de toekomst zien we een definitieve plek voor een wieler/trainingslocatie. Dit hoeft niet perse een sportpark te zijn maar wel een plek waar we tijdens trainingstijden het terrein exclusief kunnen gebruiken voor de training zonder dat er een (groot) risico is van overstekende "derden"; honden; ballen etc. De verwachting is dat bij een definitieve locatie de vereniging kan groeien zowel in jeugd maar ook bij de senioren. De senioren trainen nu niet op de Wythemerplas. Wanneer er een definitief parcours is kunnen ook senioren technische training krijgen.
- Breed-maatschappelijke activiteiten (o.a. voor senioren, etc.): Een van de proposities naar de gemeente voor een trainingslocatie wordt het delen van het parcours voor fietsles aan senioren (e-bike en nieuwe Nederlanders). Daarnaast kan wanneer er ook een clubgebouw gerealiseerd wordt deze ook ingezet worden voor bijvoorbeeld dagbesteding.
- Meegeven: Het wordt tijd dat de wieler- en schaatsverenigingen een plek krijgen waar getraind kan worden en waar ze hun verenigingsleven verder uitkunnen bouwen.